

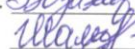
Аксубай районы Иске Кыязлы төп
гомуми белем бирү мәктәбе
педагогик кинәшмәсендә каралды һәм
кабул ителде.
“29” август 2018 ел.

Расланды
Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы
Иске Кыязлы төп гомуми белем бирү учреждениесе
директоры Мугинов И.С.
Беркетмә № 31 “31” август 2018 ел.

Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы “Иске Кыязлы төп гомуми белем бирү мәктәбе”
муниципаль бюджет белем бирү учреждениесенен зурлар төркеме өчен
2018-2019 уку елына эш программасы (МББ ФДББС буенча).

“Туганнан алып мәктәпкәчә” Мәктәпкәчә төп белем бирү программасы (Н.Е.Веракса, Т.С.Комарова, М.А. Васильева редакциясендә)
“Балалар бакчасының төп белем бирү программасы нигезендә төзелде”.

Тәрбияче: Р.Ә. Жәләлетдинова.
 З.Г.Шәмсетдинова

Эчтәлек

1. Максатчан бүлек

1.1. Аңлатма язуы.....	3
1.1.1. Программаның максаты һәм бурычлары.....	2
1.1.2. Программаны формалаштыру принциплары һәм юллары.....	4
1.2. 5-6 яшьлек балаларның яшь үзенчәлекләре.....	5
1.3. Төркем эшчәнлегенә төп юнәлеше.....	6
1.3.1. Зурлар төркеменә балалар исемлегенә.....	7
1.4. Программаны үзләштерүнең планлаштырылган нәтижеләре.....	7

2. Эчтәлек бүлегенә

2.1. Белем бирү өлкәләре.....	9
2.1.1. “Социаль-коммуникатив үсеш” белем бирү өлкәсе.....	9
2.1.1.1. Юл йөрү кагыйдәләренә өйрәтү буенча перспектив план.....	10
2.1.2. “Танып белү үсеше” белем бирү өлкәсе.....	11
2.1.3. “Сөйләм үсеше” белем бирү өлкәсе.....	12
2.1.4. “Сәнгат-эстетик үсеш” белем бирү өлкәсе.....	12
2.1.5. “Физик үсеш” белем бирү өлкәсе.....	13

2.2. Перспектив планнар 14

2.3. Перспектив планнар:.....	59
2.3.1. Комплекслы тематик план.....	60
2.4. Гаилә белән үзара бәйләнеш.....	65
2.4.1. Гаилә белән үзара бәйләнеш буенча эшләү планы.....	67

3. Оештыру бүлегенә

3.1. Зурлар төркеменә көндәлек режимы.....	69
3.2. Зурлар төркемендә белем бирү эшчәнлегенә расписаниесе.....	71
3.4. Төркемнең социаль паспорты.....	73
3.5. Сәламәтлек-профилактика планы.....	74
3.6. Күңел ачу чаралары исемлегенә.....	74
3.7. Программаны методика белән тәмин итү.....	75
3.8. Үстерешле предметлы тирәлек. Материаль-техник тулыландыру.....	76
Кулланылган әдәбият.....	78

I. Максатчан бүлек

1.1. Аңлатма язуы

Төркемнең эшчәнлеге төп белем бирү Программасының үтәлешенә юнәлгән һәм түбәндәге документларга нигезләнә "Закон об образовании в Российской Федерации" (Принят 29 декабря 2012года № 273-ФЗ);

-“Санитарно-эпидемиологическими требованиями к устройству, содержанию и организации режима работы дошкольных организациях (Постановление от 15 мая 2013 года № 26 “Об утверждении СанПиН 2.4.1.3049-13);

- Приказ Минобразования Российской Федерации “Об утверждении Федерального государственного образовательного стандарта дошкольного образования” от 17.10.2013 № 1155;

- “Закон РТ № 44 от 28.07.2004г. “О государственных языках РТ и других языках в РТ”.

- Элеге программа “Туганнан алып мәктәпкә кадәр» Балалар бакчасында тәрбия һәм белем бирү Программасы (Н.Е.Веракса, Т.С.Комарова, М.А.Васильева редакциясе астында) Москва «Мозаика-Синтез», 2010, “Балалар бакчасының төп белем бирү программасы” , Шаехова Р.К. “Сөенеч – Радость познания:Төбәкнең мәктәпкәчә белем бирү программасы”на нигезләнәп төзелде.

1.1.1. Программаның максаты һәм бурычлары

Программаның төп максаты — баланың мәктәпкәчә балачагын тулыканлы уздыру өчен уңай шартлар тудыру; бурычлары - шәхеснең база культурасы нигезләрен формалаштыру, яшь һәм индивидуаль үзенчәлекләренә исәпкә алып, психик һәм физик сыйфатларны һәрьяклап үстерү, хәзерге жәмгыятьтәге тормышка эзерләү, уку эшчәнлегенә алшартлар формалаштыру, мәктәпкәчә яшьтәге баланың тормыш иминлеген тәэмин итү.

Программада баланың шәхесен үстерүгә, балаларның сәламәтлеген ныгытуга һәм саклауга, шулай ук мәктәпкәчә яшьтәге балаларда патриотизм, актив тормыш позициясе, тормышта килеп туган төрле хәлләрдән чыгу юлларын таба белү, традицион кыйммәтләргә карата хөрмәт кебек сыйфатлар тәрбияләүгә аеруча игътибар бирелә. Элеге максатлар балалар эшчәнлегенә төрле төрләр: уен, коммуникатив, хезмәт, танып белү-тикшеренү, продуктив (рәсем ясау, конструктив һ.б.), музыка белән шөгылләнү, уку процессларында гамәлгә ашырыла.

Программаның максатларына ирешүдә түбәндәгеләр беренче дәрәжә мөһим:

- һәрбер баланың сәламәтлеге, эмоциональ иминлеге һәм үз вакытында төрле яктан үсеше турында кайгырту;

- төркемнәрдә барлык тәрбияләнүчеләргә карата аларны аралашучан, яхшы күнелле, кызыксынучан, инициативалы, мөстәкыйльлеккә һәм иҗатка омтылучан итеп үстерергә ярдәм итәрлек кешелекле һәм яхшы мөнәсәбәт булдыру;
- балалар эшчәнлегенә төрле төрләрән максималь файдалану, тәрбия-белем бирү процессының нәтижәләгән арттыру максатларында аларны интеграцияләү;
- тәрбия-белем бирү процессын ижади оештыру;
- белем бирү материалын куллануның вариативлыгы, һәрбер баланың кызыксынулары һәм сәләтләренә туры китереп иҗат эшен үстерергә мөмкинлек бирү;
- балалар иҗаты нәтижәләренә хөрмәт белән карау;
- мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе һәм гаилә шартларында балалар тәрбияләүгә бердәм якин килү;
- балалар бакчасы һәм башлангыч мәктәп эшендә мәктәпкәчә яшътәге балаларга белем бирү эчтәлегендә акыл һәм физик яктан көч килүләренә булдырмаучы, предметлы укуыту басымы ясамауны тәэмин итүче давамчанлыкны үтәү.

1.1.2. Программаны формалаштыру принциплары һәм юллары

Программада белем бирүнең бала шәхесен формалаштыруны тәэмин итүче һәм педагогны аның индивидуаль үзенчәлекләренә юнәлтүче үстерү функциясе беренче планга чыга. Программа балага карата гуманлылык һәм шәхес итеп карау мөнәсәбәтләрендә төзелгән һәм аның һәръяклы үсешенә, рухи һәм гомумкешлек кыйммәтләрен, шулай ук сәләтләрен һәм интегратив сыйфатларын формалаштыруга юнәлтелгән. Программада баланы туганнан алып мәктәпкәчә тәрбияләнүнең һәм аңа белем бирүнең барлык төп эчтәлек юнәлешләре комплекслы күрсәтелә.

Программаны формалаштыру принциплары

- баланың үсешенә ирешүне максат итеп куйган үсешкә китерүче белем бирү принцибына туры килә;
- фәнни нигезләнгәнлек һәм гамәлдә кулланыучанлык принципларын исәпкә ала (Программаның эчтәлегенә яшъ чорлары психологиясе һәм мәктәпкәчә педагогиканың төп нигезләмәләренә туры килә һәм, тәҗрибәләп күрсәткәнчә, массакуләм мәктәпкәчә белем бирү практикасында уңышлы гамәлгә ашырыла ала);
- тулылык, зарурлык һәм житешлелек критерийларына туры килә (житәрлек күләмдә «минимум» материал кулланганда, куйган максатлар һәм бурычларны хәл итәргә мөмкинлек биреп);
- мәктәпкәчә яшътәге балаларга белем бирү процессының тәрбияви, үсеш һәм укуыту максатлары һәм бурычлары бергәлеген тәэмин итә, аларны гамәлгә ашыру барышында мәктәпкәчә яшътәге балалар үсешенә нигезен тәшкит итүче сыйфатлар формалаша;
- балаларның яшъ мөмкинлекләренә һәм үзенчәлекләренә, белем бирү өлкәләренә үзенчәлегенә һәм мөмкинлекләренә туры китереп, белем бирү өлкәләренә интеграциясе принцибын исәпкә алып төзелә;

- белем бирү процессын коруның комплекслы-тематик принцибына нигезләнә;
- программалы белем бирү бурычларын өлкәннәр һәм балаларның уртақ эшчәнлегендә һәм мәктәпкәчә яшьтәге балаларның мөстәкыйль эшчәнлегендә хәл итүне турыдан-туры белем бирү эшчәнлегенә кысаларында гына түгел, мәктәпкәчә белем бирүнең үзенчәлегенә туры китереп, режим моментларын уздырган вакытта да күздә тоталар;
- белем бирү процессын балалар белән эшләүнең яшь үзенчәлекләренә туры килгән формаларын куллану аша оештыруны күздә тоталар. Мәктәпкәчә яшьтәге балалар белән эшләүнең төп формасы һәм алар эшчәнлегенәң әйдәп баручы төре булып уен исәпләнә;
- төбәк үзенчәлекләренә бәйле рәвештә белем бирү процессын төрлеләндерүгә юл куялар;• мәктәпкәчә яшьтәге барлык төркемнәр арасында һәм балалар бакчасы белән мәктәп арасында давамчанлыкны саклауны исәпкә алып төзелә.

1.2. 5-6 яшьлек балаларның яшь үзенчәлекләре

Яшәешнең алтынчы елында балалар инде уен башланганчы ук рольләренә бүлә һәм рольгә карап үз-үзләрен тоталар беләләр. Уендагы үзара бәйләнешләр сөйләм белән бергә бара, эчтәлегенә буенча да, интонация ягыннан да алынган рольгә туры килә. Балаларның реаль мөнәсәбәтләргә вакытындагы сөйләм рольдәгә сөйләмнән аерылып тора. Балалар социаль мөнәсәбәтләргә үзләштерә һәм өлкәннәрнең төрле эшчәнлек төрләрендә позицияләр бәйлеләгән аңлый башлайлар, кайбер рольләр аларны башкаларына караганда ныграк жәлеп итә.

Балаларның сурәтләү эшчәнлегенә үсә. Бу иң актив рәсем ясау яше. Ел буена балалар ике меңгә якын рәсем ясарга сәләтле. Рәсемнәр эчтәлегенә буенча төрледән төрле булырга мөмкин: бу балаларның тормыш тәэсирләредә, хыялларындагы вакыйгалар да, фильмнарда һәм китапларда иллюстрацияләр дә. Рәсемнәр сюжетлы төсмер ала; зур булмаган яки, киресенчә, зур үзгәрешләр булган күп тапкырлар кабатланучы сюжетлар шактый еш очрый. Кешеләр сурәтләү детальләштерелгәнрәк һәм пропорциональрәк була бара.

Төснә, форманы һәм зурлыкны; предметларның төзелешен аңга кабул итүнең камилләшүе давам итә; балаларның күзаллаулары системалаша. Алар төп төсләр һәм аларның төсмерләрен генә түгел, арадаш төс төсмерләрен; турыпочмаклар, оваллар, өчпочмакларның формаларын да атайлар. Объектларның зурлыгын билгелиләр, 10 төрле предметны артуга яки кимүгә таба бер рәткә жиңел тезәләр.

Сөйләм, шул исәптән аваз юнәлеше, камилләшү давам итә. Балалар чыжылдаучы, сызгырулы һәм сонор тартыкларны дәрәс әйтә алалар. Фонематик ишетү, сюжетлы-рольле уеннар вакытында шигырь сөйләгәндә һәм көндәлек тормышта сөйләмнең интонацион тәэсирлеләгә үсә бара. Сөйләмнең грамматик төзелеше камилләшә. Балалар гамәлдә барлык сүз төркемнәрен кулланалар, актив рәвештә сүзләр ясау белән шөгыйльләнәләр.

Бәйләнешле сөйләм үсә. Балалар, картина буенча сөйләгәндә, төп вакыйга-предметларга гына түгел, детальләргә дә игътибар бирәләр.

Әлеге яшь казанышларына уен эшчәнлегендә рольләрне бүлү; уен тирәлеген структуралаштыру; югары нәтижәлелек белән аерылып торучы сурәтләү эшчәнлегенә алга таба үсеш; конструкцияләүдә үрнәкне өйрәнүнең гомумиләштерү ысулын куллану; бер формадагы предметларны сурәтләүнең гомумиләштерелгән ысулларын үзләштерү хас. Бу яшьтә аңга кабул итү объектларның катлаулы формаларын анализлау белән билгеләнә; фикерләү үсешә фикерләү чараларын үзләштерү белән бергә бара (схемалаштырылган күзаллаулар, комплекслы күзаллаулар, үзгәрешләрнең циклылыгы турында күзаллаулар); гомумиләштерү сәләте, сәбәпле фикерләү, хыял, бәйсез игътибар, сөйләм, «Мин» образы үсә бара.¹

1.2. Төркем эшчәнлегенә төп юнәлеш

Зурлар төркемендә барлыгы 2 бала. Шуларның 1се - малай, 1се - кыз. 2 бала да татар милләтеннән.

Бүген жәмгыятьтә катлаулы социаль-экономик процесслар бара, белем бирүнең кыйммәтләре һәм максаты тамырдан үзгәрә. Балаларга белем бирүнең бөтен өлкәләрендә дә актив, ижади, үзгәртергә эзәр торучы шәхес тәрбияләү таныла. Балаларның шәхси һәм социаль мөнәсәбәт позициясен күздә тотып, аларны мәктәпкә эзәрләүдән күчү, мәктәпкәчә белем бирү нәтижәләренә күзаллавын үзгәртергә булыша. Нәтижәлелек: мәктәпкәчә яшьтәге балаларда кызыксынучанлык, активлык, мөстәкыйльлек сыйфатларын формалаштыра; ялгышларны уңышсызлыкларны жиңеп чыгарга эзәрлек, яңа белем алырга, стандарт булмаган ситуацияләрдән чыгу юлын эзләргә омтылыш тудыра; үзе сайлаган эшкә җаваплылык, командада эшли белү, үзгәрә, башкаларга, жәмгыятькә, әйләнә-тирәгә ихтирамлы караш, кайгыртучанлык тәрбияли. Болар барысы да баланы мәктәпкә эзәрләп кенә калмый, ә хәзерге жәмгыятьтә уңышлы мөстәкыйль эшләү өчен нигез булып тора. Билгеле, мондый нәтижәләргә ирешү өлкәннәрнең фикер йөртүендәге үзгәртеп корулар белән бәйле, педагоглар һәм ата-аналар үзгәртеп коруда үзләре башлап йөрергә тиеш. Шунлыктан, Программа педагог-бала-ата-ана мөнәсәбәтенә ориентлаштырылган.

Вариатив өлеш

Программаның вариатив өлеше Зарипова З. М., Вәҗиева Л. Н., Зөфәрова Р. С. «Туган телдә сөйләшәбез». Балалар бакчасында татартелдә тәрбия һәм белем бирү (зурлар төркеме)» тәрбиячеләр өчен методик кулланмага нигезләнде.

---

¹ТУГАННАН АЛЫП МӨКТӨПКӨЧӘ. Мәктәпкәчә төп белем бирү программасы/ Н.Е. Веракса, Т.С. Комарова, М.А. Васильева редакциясендә. — Русчадан Р.И. Хәлиуллина тәрҗ. — Казан: Татарстан Республикасы «ХӘТЭР» нәшр., 2016.

“Татарстан Республикасы халыклары телләре турында” Татарстан Республикасы Законьнда һәм Татарстан Республикасы дәүләт телләрен һәм Татарстан Республикасында башка телләрен саклау, өйрәнү һәм үстерү буенча Татарстан Республикасы дәүләт программасында мәктәпкәчә милли белем бирү өчен кирәкле шартлар булдыру каралган. Туган телдә сөйләшергә өйрәтү гаиләдә башлана һәм мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләрендә дәвам итә. Мәктәпкәчә учреждениеләр, мәгариф системасының беренче баскычы буларак, һәниләрен туган телгә өйрәтүдә башлангыч роль уйный.

Бу комплектның төп максаты балаларны ана телендә дәрес һәм яхшы итеп сөйләшергә өйрәтү булса, төп үзенчәлеге — тел системасының фонетик, лексик, грамматик төзелеше дәрәжәләрен формалаштыру, бәйләнеше сөйләм үстерү, тел һәм сөйләм күренешләрен аңлау, телне тоемлау сәләте булдыру.

Федераль дәүләт таләпләреннән чыгып, методик әсбап танып белү, сөйләм үстерү кебек белем бирү өлкәләрен үз эченә ала. (15 бит)

1.3.1. Зурлар төркеме балалары исемлеге

№ п/п	Баланың Ф.И.О	Туган көне һәм елы
Зурлар төркеме (5-бяшь)		
1.	Сайфуллина Зэринэ Фэритовна	21.02.2013
2.	Сулейманов Ильсур Ильшатович	24.11.2013

1.4. Программаны үзләштерүнең планлаштырылган нәтижәләре

Максат ориентирлары.

Мәктәпкәчә белем бирүнең ФДББСнда күрсәтелгән максат ориентирларын баланың ирешергә мөмкин булган казанышларының социаль-норматив сыйфатламалары буларак карарга кирәк.

Зурлар төркемендә белем бирүнең максат ориентирлары

- Бала төп мәдәни чараларны, эшчәнлек ысулларын үзләштерә, эшчәнлекнең төрле төрләрәндә — уенда, аралашуда, танып белү-тикшеренү эшчәнлегендә, конструкцияләүдә һ.б да инициатива һәм мөстәкыйльлек күрсәтә; үзенә шөгыйль төрен, уртақ эшчәнлек буенча катнашучыларны сайлап алырга сәләтле.

- Бала дөньяга, хезмәтнең төрле төрләрәнә, башка кешеләргә һәм үз- үзенә карата уңай мөнәсәбәткә ия, аңа үзенә урынын белү хас; яшьтәшләре һәм зурлар белән актив аралаша, уртақ уеннарда катнаша.

- Килешүләргә, башкаларның ихтыяжлары һәм хисләре белән исәпләшәргә, аларның уңышсызлыкларын бүләшәргә һәм уңышларына сөенәргә сәләтле, үз хисләрен, шул исәптән үзенә ышаныч хисен дәрәс белдерә, каршылыкларны чишәргә тырыша. Төрле мәсьәләләр буенча үз позициясен аңлатырга һәм якларга сәләтле.

- Уртақ эшчәнлектә хезмәттәшлеккә һәм лидерлык, һәм башкару функцияләрен дә үтәргә сәләтле.

- Барлык кешеләрнең дә, социаль чыгышлары, нинди этник төркемгә керүләренә, дини һәм башка инануларына, физик һәм психик үзенчәлекләренә карамастан, тигез икәнән аңлай.

- Башка кешеләргә карата эмпатиягә ия, мохтажларга ярдәмгә киләргә әзер тора.

- Башкаларны тыңлый белә һәм башкаларның да үзен аңлауларына омтыла.

- Баланың хыялга бирелүе үсешкә ирешкән, ул эшчәнлекнең төрле төрләрәндә, һәм барыннан да элек уенда, гамәлгә ашырыла; уенның төрле формаларын һәм төрләрән уйный белә, шартлы һәм чынбарлыктагы хәлләрне аера ала; төрле кагыйдәләрен һәм социаль нормаларны үтәргә сәләтле. Килеп туган төрле хәлләрне тотып ала һәм аларны дәрәс бәяли белә.

- Бала сөйләм теленә шактый оста, үзенә уйларын һәм теләкләрән белдерә, сөйләмне үзенә уйларын, хисләрен һәм теләкләрән аңлату өчен, аралашу вакытында сөйләм тизмәләре төзү, сүзләрдә авазларны аерып карау өчен куллана ала, балада грамоталылыкның алшартлары формалаша.

- Балада әре һәм вак моторика үскән; ул хәрәкәтчән, түзем, төп хәрәкәтләренә ясый белә, үз хәрәкәтләрен тикшерә һәм алар белән идарә итә ала.

- Бала ихтыяр көчен жыйрга сәләтле, эшчәнлекнең төрле төрләре вакытында социаль тәртип нормаларын һәм кагыйдәләрен үти ала, өлкәннәр һәм яшьтәшләре белән мөнәсәбәтләрдә иминлекне саклау тәртибе кагыйдәләрен һәм шәхси гигиена күнекмәләрен үти ала.

- Башланган эш өчен жаваплылык сизә.

- Кызыксынучанлык күрсәтә, өлкәннәргә һәм яшьтәшләренә сораулар бирә, сәбәп-нәтижә бәйләнешләре белән кызыксына, табигать күренешләренә һәм кешеләр кылган гамәлләргә карата мөстәкыйль рәвештә аңлатмалар табарга тырыша; күзәтергә, экспериментлар ясарга һәвәс. Үзе турында, табигый һәм үзе яшәгән социаль дөнья турында башлангыч белемнәргә ия, балалар әдәбияты әсәрләре белән таныш, тере табигать, табигать белеме, математика, тарих һ.б. өлкәләр буенча элементар күзаллаулары бар; эшчәнлекнең төрле төрләре буенча, үзенә белем һәм күнекмәләренә таянып, карарлар кабул итүгә сәләтле.

- Яңалыкны кабул итәргә әзер, ягъни белем алуға, алға таба мөктәптә, институтта укуға карата уңай мотивациягә омтылыш күрсәтә.

Программаны үзлөштөрүнөң планлаштырылган нәтижеләр буенча мониторинг.

Балаларның планлаштырылган нәтижеләргә ирешүе буенча мониторинг системасы арадаш нәтижеләрне һәм программаны үзлөштөрүнөң йомгаклау нәтижеләрен бәяләүне күздә тотат. (23 бит)

Программа үзлөштөрүнөң арадаш нәтижеләре буенча мониторинг елына ике тапкыр үткәрелә. Программа таләпләренөң балалар тарафыннан уңышлы үзлөштөрелүе чын эшчәнлек процессында бәяләнә, чөнки үсеш тасвирламасы булып теге яки бу мәгълүматның формаль үзлөштөрелүе генә түгел, ә аны практик эшчәнлектә куллана белү тора.

2.Эчтәлек бүлеге

2.1. Белем бирү өлкәләре

2.1.1. “Социаль-коммуникатив үсеш” белем бирү өлкәсе

Социаль-коммуникатив үсеш, әхлакый һәм рухи кыйммәтләре кертеп, Балалар арасында дусларча мөнәсәбәтләр; бергәләп уйнау, эшләү, шөгыльләнү гадәте; өлкәннәрне яхшы гамәлләр белән сөендерү омтылышы; мөстәкыйль рәвештә уртақ кызыклы шөгыльләр таба белү сәләте тәрбияләү. Әйләнә-тирәдәгеләргә ихтирамлы мөнәсәбәт тәрбияләү. Кечкенәләр турында кайгыртырга, аларга булышырга, көчсезрәкләрне якларга өйрәтү. Хәлгә керү, ярдәмчеллек кебек сыйфатлар формалаштыру. Тыйнаклык, әйләнә-тирәдәгеләр турында кайгырту, ярдәмгә һәм игъти- бар билгеләренә карата рәхмәтле була белү сыйфатлары тәрбияләү. Үз гамәлләренә һәм яшәтәшләренә гамәлләрен бәяли белү сәләте формалаштыру. Балаларның әйләнә-тирәгә карата үз мөнәсәбәтләрен белдерү, моның өчен мөстәкыйль рәвештә төрле сөйләм чаралары табу омтылышын үстерү. Жәмәгать урыннарында үз-үзенә тоту кагыйдәләре; балалар бакчасындагы, өйдәге бурычлар турындагы карашларны киңәйтү. Балалар телен әдәпле сүзләр (исәнмесез, сау булыгыз, рәхим итегез, гафуитегез, рәхмәт һ.б.) белән баету. Сөйләмдә фольклор (мәкальләр, әйтемнәр, тамазалар һ.б.) куллануга теләк уяту. Әхлаклылык нигезләре формалашуда туган телнең әһәмиятен күрсәтүгә юнәлтелгән¹ (51 бит)

2.1.1.1. Юл йөрү кагыйдәләренә өйрәтү буенча перспектив план

Ай	Эчтәлек	Бердәм эшчәнлек
Сентябрь	1. Минем урамым. Максат: якын урамда балаларны ориентлашырга өйрәтү (урам макеты белән эшләү)	1. Урамда үзенең тоту кагыйдәләрен ныгыту 2. Урам белән таныштыру 3. Урам макетын карау 4. Шофер булып уйнау Машиналар турында шигырьләр уку 5. Тематик әңгәмәләр "Транспорт"
Октябрь	2. Махсус автотранспорт. Максат: балаларны махсус автотранспорт һәм аның функцияләре белән таныштыру.	1. Махсус транспорт рәсемнәрен карау 2. Машиналар турында әдәби әсәрләр уку 3. Автомобильләргә гараж төзү 4. Йөк һәм жиңел автомобильләрен ясау –рәсем 5. Дидактик уен "Парлы рәсемнәр" 6. Машина йөртүче турында әңгәмә
Ноябрь	3. Светофор. Көйләүле юл чаты» Максат: Балаларны юл чаты белән һәм юлның мондый урынында үзенең тоту кагыйдәләре белән таныштыру.	1. Светофор ясалган рәсемнәр карау 2. Светофор турында табышмаклар чишү 3. Хәрәкәтле уеннар "Тылсымлы өч төс" 4. Дидактик уен "Яшел ут эстафетасы"
Декабрь	4. «Юл. Бер яклы һәм ике яклы хәрәкәт» Максат: Балаларның жәяүлеләр өчен урамда йөрү кагыйдәләре, юлның транспорт йөри торган урыннарда юлны аркылы чыгу кагыйдәләре турында белемнәрен ныгыту.	1. Транспорт чаралары турында әдәби әсәрләр уку 2. Төрле төр транспорт рәсемнәре карау 3. Рәсемнәрдә йөк, жиңел машиналарны табарга тәкъдим итү 4. Дидактик уен «Юл билгесен куй» 5. Машиналарны конструкторлар ярдәмендә ясау 6. Хәрәкәтле уен "Игътибар, жәяүле!"
Январь	5. «Юл билгеләре» Максат: юл хәрәкәте билгеләре турында күзаллауларны формалаштыру.	1. Юл билгеләрен карау 2. Юл билгеләре рәсемен ясау 3. Әңгәмә: «юлдагы ярдәмчеләр» 4. Дидактик уен "Кисәтүче билгеләр" Хәрәкәтле уен "Әйе, юк"

Февраль	6. «Кисәтүче билгеләр» Максат: жәяүлеләрне һәм транспорт йөртүчеләрне хәвеф турында кисәтүче юл билгеләре турында белемнәрен системасын формалаштыру; жәяүлеләрне һәм транспорт йөртүчеләр өчен булган юл билгеләрен аерырга өйрәтү	1.Юл турында әдәби әсәрләр уку 2.Кисәтүче билгеләр рәсемнәрен карау 3.Пазлдан кисәтү билгеләрен төзү 4.Дидактик уен «Юл билгеләрен куй» 5.Хәрәкәтле уен «Такси»
Март	7. «Жәяүле фәннәр мәктәбе» Максат: балаларны юл чатларында жәяүлеләрнең хәрәкәтен регламентлаучы билгеләр белән таныштыру.	1.Мәгълүмат бирүче юл билгеләре рәсемнәрен карау. 2.Табышмаклар чишү 3.Юлны аркылы чыгу урынын күзәтү 4.Рәсем ясау 5.Балалар бакчасы янындагы урамнарны карау 6.”Шоферлар” уены 7.Хәрәкәтле уен « Юл хәрәкәтен жайга салучының командасы»
Апрель	8. «Без- велосипетчылар» Максат: балаларның велосипедта йөрү кагыйдәләре турындагы белемнәрен каммиләштерү.	1.Велосипед турында әдәби әсәрләр уку 2.Велосипед рәсеме ясалган картиналар карау 3.Дидактик уен « Велосипедларның аермасын тап» 4.Хәрәкәтле уен “Минем янга йөгерегез”
Май	9. «Хәвефсез хәрәкәт иленә сәяхәт» Максат: балаларның урамда һәм юлларда үзләрен хәвефсез тоту кагыйдәләре турында белемнәрен ныгыту.	1.ЮХ ИДИ хезмәткәре һөнәре турында әңгәмә 2. Матур әдәбия уку 3.Дидактик уен “Кызыл, яшел” 4.Хәрәкәтле уен “Светофор”

Вариатив өлеш.²(80

2.1.2. “Танып белү үсеше” белем бирү өлкәсе

²Шаехова Р.К. Сөенеч – Радость познания: региональная образовательная программа дошкольного образования. – Казань: Магариф – Вақыт, 2016.

Танып белү үсеше баланың мәнфәгәтьләре, кызыксынучанлыгы һәм танып белү омтылышы үсешен; танып белү гамәлләре, аңы формалашуын; хыялы һәм ижади активлыгы үсешен; үзе, башка кешеләр, әйләнә-тирәдәге объектлар, әйләнә-тирәдәге объектларның үзлекләре һәм үзара бәйләнешләре (форма, төс, үлчәм, материал, яңгыраш, ритм, темп, микъдар, сан, өлеш һәм бөтенлек, тирәлек һәм вакыт, хәрәкәт һәм тыныч халәт, сәбәпләр һәм нәтижәләр һ.б.), туган жир һәм Туган ил турындагы беренчел күзаллаулары, халкыбызның социомәдәни кыйммәтләре, Ватаныбызның традицияләре һәм бәйрәмнәре, кешеләрнең уртак һәм гомуми йорты буларак Жир планетасы, аның табигатенең үзенчәлекләре, дөньядагы илләрнең һәм халыкларның күптөрлелеге турындагы күзаллаулары формалашуын күз алдында тотал¹ (67 бит).

10 га кадәр санарга өйрәнү; эзлекле рәвештә 5 тән 10 га кадәр чикләрдә һәр санның ясалуы белән таныштыру (эсбап нигезендә).

10 га кадәрге чикләрдә конкрет күплекләргә чагыштыру нигезендә янәшә торучы саннарны чагыштыру; кечерәк күплеккә бер предмет өстәп яки зуррак күплектән бер предметны алып, тигезсезлектән тигезлек (тигезлектән тигезсезлек) булдыру («8 дән 7 кечерәк, әгәр 7 гә бер предмет өстәсәк, 8, тигез була»; «7 дән 8 зуррак, әгәр 8 предметтан бер предметны алсак, 7 шәр, тигез була»).(70 бит)

2.1.3. “Сөйләм үсеше” белем бирү өлкәсе

Сөйләм үсеше аралашу һәм мәдәният чарасы буларак сөйләмгә ия булуны; актив сүзлекне баепуны; бәйләнешле, грамматик яктан дәрәс диалогик һәм монологик сөйләмне; сөйләм ижаты үсешен; сөйләмнең аваз һәм интонация культурасы, фонематик ишетү сәләте үсешен; китап культурасы, балалар әдәбияты белән танышуны, балалар әдәбиятының төрле жанрлары текстларын ишетеп аңлауны; укырга-язарга өйрәтүнең алшарты буларак авазлы аналитик-синтетик активлык формалашуны үз эченә ала. Аралашу чарасы буларак сөйләмне үстерүне дәвам итү. Балаларның әйләнә-тирә дөньяның күптөрлелеге турындагы күзаллауларны үстерү. Карау өчен халык кәсепчелеге эшләнмәләрен, мини-коллекцияләр (открыткалар, маркалар, акчалар, билгеле бер материалдан эшләнгән уенчыклар жыелмалары), иллюстрацияле китаплар (шул исәптән төрле рәссамнарның рәсемнәре белән бизәлгән таныш әки-

ятлар), туган якның, Мәскәүнең истәлекле урыннары төшерелгән открыткалар, фотосурәтләр, картиналар (шул исәптән революциягә кадәрге Россия тормышы чагылдырылганнары) репродукцияләрен тәкъдим итү.¹.(98 бит)

2.1.4. “Сәнгати-эстетик үсеш” белем бирү өлкәсе

Сэнгати-эстетик үсеш сэнгать (сүз-тел сэнгате, музыкаль, сынлы сэнгать) эсэрлэрен, табигать дөнъясын кыйммэт-мэгънэ ягыннан кабул итү һәм аңлау алшартлары үсешен; әйләнә-тирә дөнъяга карата эстетик мөнәсәбәт барлыкка килүне; сэнгать төрләрә турында элементар күзаллаулар формалашуны; музыканы, матур әдәбиятны, фольклорны аңга кабул итүне; әдәбиэсэрләр персонажларының кичерешләрән уртаклашуны стимуллаштыруны; балаларның мөстәкыйль ижади (сурәтләү, конструкцияләү-модельләү, музыкаль һ.б.) эшчәнлеген гамәлгә ашыруны күздә тотал¹.(104 бит)

2.1.5. “Физик үсеш” белем бирү өлкәсе

Гәүдәнең дәрәс торышын; хәрәкәтләрне аңлы рәвештә башкару күнекмәләре формалаштыру. Балаларның хәрәкәтләнү күнекмәләрен камилләштерү. Тизлек, көч, чыдамлылык, сыгымлылыкны үстерү. Терәктән көчле итеп этелеп жиңел йөрү һәм йөгөрү күнекмәләрен ныгыту. Тоткарлыктар аша чыгып, куышып йөгөрергә өйрәтү. Гимнастика стенкасы буйлап темпны үзгәртеп үрмәләргә өйрәтү. Йөгереп килеп озынлыкка, биеклеккә сикерергә, сикерүнең төренә карап дәрәс йөгереп килергә, этелергә һәм жиргә төшәргә, озын сикергеч аша йомшак өслеккә сикерергә, жиргә төшкәндә тигезлек сакларга өйрәтү. Ыргытканда селтәнүне ыргыту белән раштырырга, тупны бер кул белән ыргытырга һәм тотып алырга, урында һәм атлап барганда аны уң һәм сул кул белән бәрәп кире кайтарырга өйрәтү.

Чаңгыда шуыштыру адымы белән йөрергә, сөзәк тауга күтәрелергә, таудан төшәргә, ике көпчәкле велосипедта йөрергә, бер (уң һәм сул) аяк белән этелеп самокатта йөрергә өйрәтү. Тирәлектә ориентлашырга өйрәтү. Спорт уеннары элементларына, ярыш элементлары булган уеннарга, уен-эстафеталарга өйрәтү. Физик күнегүләр белән шөгыйльләнү өчен өлкәннәргә физкультура инвентаре әзерләргә, аны урынына кире алып куярга булышырга гадәтләндерү. Балаларның спортның төрле төрләрәнә карата кызыксынуын хуплау, аларга илнең спорт тормышы вакыйгалары турындагы кайбер мөгълүматларны житкерү. файдалы гадәтләр формалаштыруда һ.б.¹(131бит).

Зурлар төркемендә физкультура

Сентябрь

Ат на	№	Бурычлар	Төп хәрәкәтләр төре	Методик кулланма	Үтәлү вакыты	Үтәлеш
1	1	Балаларны колонна буенча атларга, йөгерегә, төрле якка таралышып йөгерегә; тотрыклы тигезләнеш сакларга; алга таба барып сикерүдә, тупны атуда күнектерү	-Гимнастик скәмия буенча йөрү (куллар билдә). -Алга таба сикерү ике аякта -Тупны шеренгада басып ату (ике кул белән астан).	№1, 15-17 бит		
	2		-Гимнастик скәмия буенча, тутырылган туплар аша атлап йөрү, куллар баш артында. -Ике аякта, предметлар аша , алга таба барып сикерү -Шеренга аркылы тупны бер кул беләнатып, ике кул белән тоту	№2, 17 бит	.	
2	3	Колонна буенча бер-бер артлы басып атлар-га, йөгерегә, ике аякта өскә сикерергә, тупны өскә атырга, предметлар аша шуышырга күнектерү	-Сикерү-ике аякта өскә (“ Предметка кагыл”). -Кечкенә тупны ике кул белән өскә ату. -Предметлар аша шуышу	№ 4, 19-20 б.	.	
	4		-Бер урыннан биеклеккә сикерү -Тупны өскә ату һәм чәбәкләп ике кул белән тоту. -Предметлар аша шуышу.	№5, 20 бит		
3	5	Тез башларынюгары күтәрәп атлауда, бер өзлексез йөгерүдә,гимнастик скәмия буенча тез башларына таянып шуышырга, тупны өскә атуда күнектерү.	-Гимнастик скәмиядә шуышу (уч төбе белән тез башына таянып). -Канат (бау) буенчаянлатып өстәмә адым белән йөрү (куллар билдә) -Тупны ике кул белән өскә ату һәм ике кул белән	№7, 21-23 б.		

			тоту.			
	6		-Шеренгада басып тупны бер-берсенә ату (ике кул белән баш артыннан, аяklar жылкә киңлегендә). - Гимнастик скәмия буенча шуышу (тез башына уч төбенә таянып). -Канат (бау) буенча янлатып йөрү өстәмә адым белән баш очында “янчык”, куллар билдә.	№8, 23-24 б.	.	
4	7	Хәрәкәтләнү темпын үзгәртеп тәрбияче сигналы буенча йөрүне, йөгөрүне, обручка янлатып үтергә өйрәнү, сикерүдә күнегүләрне кабатлау.	-Обручка янлатып үтү. -Шакмаklar аша атлау (Баш очында“янчык”) -сикерү ике аякта (тез башлары арасында янчык кыстырылган “пингвиннар”)	№10 24-26 б	.	
	8		-Кыршауга турылап һәм янлатып үтү; -Шакмаklar аша башка янчык куеп , атлау; -Ике аякта алга таба барып сикерү.	№11, 26 б.	.	

Октябрь

А	№	Бурычлар	Төп хәрәкәтләр төре	Методик кулланма	Үтәлү вакыты	Үтәлеш
1	9	1 мин кадәр йөгөрергә, күнектерү, гимнастик скәмия буенча ян белән атлап бару, сикерүдә, тупны атуда күнектерү	-Гимнастик скәмия буенча ян белән атлап бару(куллар билдә); -Кыска шнурлар аша ике аякта сикерү; -Шеренгада басып тупны ике кул кул белән күкрәктән ату.	№13, 28-29 бит		
	10		-Гимнастие эскәмия буенча ян белән тутырылган туплар аша атлап йөрү (туплар арасы 2-3 адым); -Ике аякта шнурлар аркылы ун, сул яктан сикерү, алга таба барып; -Ике кул белән күкрәктән тупны ату.	№14, 29 бит		

2	11	Колонна буенча йөреш барышында тәрбияче сигналы буенча борылыш ясарга өйрәтү; төрле тоткарлыкларны үтәп йөгерүне кабатлау, биеклектән сикерүдә, тупны дәрәс тотып алырга күнектерү	-Сикерү-гимнастик скәмиядән (чүгәләп). -Баш артыннан ике кул белән тупны ату -Дүрт аякланып гимнастик скәмия буенча шуышып үтү.	№16, 30-32 бит		
	12		-Скәмиядән сикерү; -Шеренгага басып, күкрәктән ике кул белән тупны ату; -Тоткарлыклар аша үтәп дүртаяклап шуышу	№17, 32 бит		
3	13	Хәрәкәтләнү темпын үзгәртеп йөрүне кабатлау, хәрәкәтләнү координациясен үстерү, тотрыклы тигезләнештә күнектерү.	-Тупны ике метр ераклыкта горизонталь юнәлеш буенча сул, уң кул белән ату. -Дугага уң, сул як белән үрмәләп керү. -Туплар аша атлап йөрү (куллар билдә).	№19, 33-34бит		
	14		-Тупны өч метр ераклыкта горизонталь юнәлеш буенча сул, уң кул белән ату. -Дүрт аякланып предметлар аша “еланча” шуышу. -Гимнастик скәмия буенча янлатып йөрү уртада чүгәләү,	№20 34-35 бит		
4	15	Парлап йөрүдә күнектерү, обруч аша үтүне, тотрыклы тигезләнештә, сикерүдә күнектерү.	-Обручлар аша үтү. -Гимнастик скәмия буенча аяк очында йөрү, уртада предмет аша атлап чыгу. Сикерү ике аякта йомшак тоткарлыкка	№22 35-37 бит		
	16		-Тоткарлыкларны үтәп дүрт аякланып шуышу. -Гимнастик скәмиядән үтү (уртада әйләнәп борылып, йөрүне дәвам итү).	№23 37 бит		

	17	Закреплять навык ходьбы со сменой темпа движения, Упражнять в беге врассыпную, в ползании на четвереньках с дополнительным заданием; повторить упражнение на равновесие при ходьбе по повышенной опоре. Подвижная игра «Удочка»				
	18	24* - повторить ходьбу с остановкой по сигналу воспитателя, бег в умеренном темпе; Упражнять в прыжках и переброске мяча. Игровые упражнения «Лягушки», «Не попадись» Подвижная игра «Ловишки с ленточками» Игра «Эхо»				

Ноябрь

А	№	Бурычлар	Төп хәрәкәтләр төре	Методик кулланма	Үтәлү вакыты	Үтәлеш
1	17	Тез башларын югары күтәрәп атлауны кабатлау, тотрыклы тигезләнештә, шеренгада тупны атуда күнектерү.	-Гимнастик скәмия буенча йөрү (кечкенә тупны сул кулдан уң кулга күчереп). -Уң, сул аякта кеглилар аша сикерү. -Тупны ике кул белән астан ату (аяклар жылкә киңлегендә).	№25 39-41 бит		

	18		- Гимнастик скэмия буенча йөрү (кечкенә тупны сул кулдан уң кулга күчереп). -Сикерү ун, сул аякта (чиратлаштырып). -Шеренгада басып тупны ике кул белән баш артыннан ату.	№26 41 бит		
2	19	Хәрәкәтләнү юнәлешен үзгәртеп йөрергә, ун, сул аякта чиратлаштырып сикерүне кабатлау; предметлар аша йөггергә, гимнастик скэмиядә шуышырга, тупны предметлар аша йөртергә күнектерү	-Сикерү алга таба чиратлашып ике-унда, ике сулда. -Гимнастик скэмиядә эчкә ятып шуышу ике кул белән скэмиянең кырыен тотып. -Тупны йөртү, алга таба атлап.	№28 42-43 бит		
	20		-Сикерү ун, сул аякта. -4 аякланып шуышып йөрү, баш белән тупны этеп. -Тупны йөртү алга таба барып	№29, 43бит		
3	21	Хәрәкәтләнү юнәлешен үзгәртеп йөрергә, предметлар аша йөггергә күнектерү;туп белән күнегүләрне кабатлау	-Тупны бер кул белән алга таба барып йөртү (баскетбол варианты) -Обручка үтү туп белән -Гимнастик скэмия буенча янлатып йөрү .	№31 43-44 бит		
	22		-Тупны бер кул белән алга таба барып йөртү (баскетбол варианты) - Гимнастик скэмия буенча дүртаякланып тез башларына таянып шуышу. -Аяк очында йөрү тутырылган туплар аша,куллар баш артында	№32 44 бит		
4	23	Тәрбияче сигналы буенча хәрәкәтләр башкарып йөрүне кабатлау, тотрыклы тигезләнеш, сикерүне кабатлау	-Шнур аша янлатып үтү идәнгә кагылмыйча (биеклек 40 см). -Гимнастик скэмия буенча башка янчык куеп йөрү (куллар билдә).	№34 45-46 бит		

			-Сул, ун аякта предметка кадэр сикерү.			
	24		-Турылатып, янлатып шнур аша үтү. -Ун сул аякта чиратлашып сикерү. -Предметлар аша аяк очында йөрү (куллар баш артында).	№ 35 46 бит		

Декабрь

		Бурычлар	Төп хәрәкәтләр төре	Методик кулланма	Үтәлү вакыты	Үтәлеш
1	26		Авыш такта буенча янлатып йөрү, өстәмә адым белән, куллар билдә. -Сикерә- шнур аша.	48 бит		
			-Тупны ату, тез башында басып, ике кул белән баш артыннан.			
2	27	Түгәрәк буенча йөргәгә һәм йөггергә, кулга тотынышып, икенче якка борылып, бер аяктан икенче аякка алга барып сикергә күнектерү; шуушуда, тупны атуда күнектерү.	-Сикерү- бер аяктан икенче аякка алга барып. -Тупны ике кул белән өскә ату һәм кул чабып тотып алу. -4 аякланып кеглилар аша шуышу.	50-51бит		
	28		-Сикерү ун, сул аякта тиешле урынга кадэр. -4 аякланып кеглилар аша шуышу “мүкәләү” -Тупны тәгәрәтү туры юнәлештә.	51бит		

3	29	Төрле якка таралышып йөгергә, йөггергә , тотрыклы тигезләнеш сакларга күнектөрү; гимнастик скәмия буенча шуышыну кабатлау.	Тупны шеренгага басып ату (ике кул белән астан) (ара 2,5м). -4 аякланып эчтә шуышу. -Гимнастик скәмия буенча йөрү (башта янчык куллар ян-якта)	(52-53 бит)		
	30		-Тупны бер-берсенә ату (ара 3 м) (ике кул белән, тотыр алдыннан чәбәкләү). -4 аякланып шуышу (уч төбе тез башына таянып) аркада янчык. -Гимнастик скәмия буенча янланып йөрү.	(53 бит)		
4	31	Түгәрәк буенча кулга кул тотынып йөгергә, йөггергә, төрле якка таралышып йөггергә күнектөрү, - Гимнастик скәмия буенча йөрү, шакмаklar аша атлапрга, тотрыклы тигезләнеш сакларга күнектөрү	-Гимнастик скәмия буенча йөрү, шакмаklar аша атлап. -Сикерү ун, сул аякта кеглилар аша (ара 40 см). -тупны стенага ату.	(54-56 бит)	24.12	
	32		-Гимнастик скәмия буенча янлатып йөрү (башта янчык). -Ике аякта кеглилар аша сикерү (тез башы арасында янчык). -Тупны өскә ату ике кул белән тоту	(56 бит)		

Январь

	Бурычлар	Төп хәрәкәтләр төре	Методик кулланма	Үтәлү вакыты	Үтәлеш
--	----------	---------------------	------------------	--------------	--------

2	33	Предметлар аша йөрү, йөрүне кабатлау, тупны бер-берсенә атуда күнектерү, тигезлекне саклауда биремнәрне кабатлау	-Шеренгага басып тупны ике кул белән күкрәктән ату бер берсенә. -Обручка янлатып үтү. -Туплыр аша янлатып йөрү, куллар билдә.	(62-63 бит)		
	34		- Тупны ату идәнгә кагылганнан соң тоту. -Обручка сул, уң як белән үтү. -Тутырылган туплар аша үтү, башка янчык куеп, куллар яң якта	(63 бит)		
3	35	Түгәрәк буенча йөрүне, йөгөрүне; тотрыклы тигезләнеш саклауда күнегүләрне кабатлау; бер урыннан озынлыкка сикергә өйрәтү, дүрт аякланып шуышырга, тупны баш белән тәгәрәтергә, күнектерү	-Бер урыннан озынлыкка сикерү (ара 40 см) -Гимнастик скәмия буенча бер аякның үкчәсен икенче аякның аяк очына куеп йөрү. -туры юнәлештә тупны йөртү.	64-65		
	36		Гимнастик скәмия буенча йөрү, куллар баш артында. -Ике аякта шнурлар аша сикерү (арасы 50 см). -тиешле урынга кадәр тупны йөртү.	66 бит		
4	37	Балаларны төрле якка таралышып йөрергә, йөгерергә, тотрыклы тигезләнеш сакларга күнектер; сикерүдә, тупны атуда күнегүләр кабатлау	-Гимнастик скәмия буенча йөрү куллар ян-якта. -Брусоклар аша сикерү ун, сул як белән. -Тупны кәржингә ике кул белән күкрәктән ату	67-68 бит		
	38		-Гимнастик скәмия буенча сикерү. -Сикерү брусоклар аша (6-8). -Тупны кәржингә ату 2 м ераклыктан ике кул белән баш артыннан.	68 бит		

Февраль

		Бурычлар	Төп хэрэкэтлэр төре	Методик кулланма	Үтэлү вакыты	Үтөлеш
1	40		-Вертикаль юнэлеш буенча янчыкны ату (жилкэдән). -Таяк астыннан үтү. -Шнур аша атлау.	70-71 бит		
2	41	Колонна буенча бер-бер артлы йөрү, йөгөрдә, экрен бер туктаусыз йөгөрдә күнектерү.	-Вертикаль юнэлеш буенча янчыкны ун, сул кул белән ату. -Гимнастик скәмия буенча 4 аякланып шуышу (аркада янчык). -Кеглилар аша аяк очында йөрү.	71-72 бит		
	42		-Гимнастик скәмия буенча йөрү, куллар билдә (үкчә аяк очы). -Бер аяктан икенче аякка сикерү тиешле урынга кадәр. -Тупны йөртү (баскетбол варианты).	72-73 бит		
3	43	Колонна буенча бер-бер артлы йөрөргү, икенче якка тәрбияче сигналы буенча борылыш ясарга күнектерү, Канат буенча башка янчык куеп йөрөргә өйрәтү, сикерүдә, тупны атуда күнектерү.	-Канат буенча янлатып йөрү, куллар билдә, “янчык башта”. -Сикерү обручлар аша - Бер-берсенә тупны ату, һәм тоту.	(75-76 бит)		
	44		-Канат буенча янлатып йөрү, куллар билдә, “янчык башта”. -Сикерү 2 аякта “тутырылган” туплар аша -Тупны ату ике кул белән чәбәкләп тоту.	(76-77 бит)		

4	45	Түгэрэк буенча тэрбияче сигналы буенча юнэлешне үзгэртеп йөрү, йөгерү кабатлау, йөгереп биеклеккә сикерергә өйрәтү, янчыкларны атуда, предметлар арасыннан шуышырга күнектерү.	-Йөгереп биеклеккә сикерү (h-30см). -Янчыкларны ату ун, сул кул белән (жилкэдән). -Кеглилар аша 4 аякланып йөрү шуышып	(78-79 бит)		
	46		-Сикерү биеклеккә (йөгереп). -Янчыкларны ату (ара 3,5 м). -Дүртаякланып шуышу туры юнэлеш буенча.	(79 бит)		

Март

Ат	№	Бурычлар	Төп хәрәкәтләр төре	Методик кулланма	Үтәлү вакыты	Үтәлеш
1	47	Хәрәкәтләнү темпын үзгэртеп йөрү, предметлар аша йөгерү.	-Гимнастик скәмия буенча уч төбенә, табан астына таянып “аю күк” йөрү. -Гимнастик скәмия буенча янлатып йөрү, уртада чүгәләп, басып хәрәкәтне дәвам итү (куллар баш артында). -Сикерү ун, сул як белән кыска шнурлар аша (берсе-берсеннән 40 см).	80-81 бит		
	48		Гимнастик скәмия буенча “аю күк” йөрү. -Гимнастик скәмия буенча йөрү, уртада әйләнәп, хәрәкәтне дәвам итү. -Сикерү бер обручтан икенчесенә ике аякта.	81 бит		
2	49	Колонна буенча бер-бер артлы йөрү, парлашып йөрүдә, горизонталь юнэлешкә янчыкларны атуда, тотрыклы тигезләнеш сакларга күнектерү;	-Горизонталь юнэлешкә янчыкларны ату бер кул белән астан. -Шнур астыннан үтү янлатып ун, сул як белән. -“Тутырылган” туплар аша аяк очында йөрү.	82-83 бит		

			-Горизонталь юнөлөшкө янчыктарны ату 3 м ераклакка ун, сул кул белән жылкэдән ату. -Дуга аша үтү. -“Тутырылган” туплар аша йөрү (куллар баш артында).	83 бит		
3	49	Колонна буенча бер-бер арты йөрү төрлө якка таралышып, йөгөрүне кабатлау., гимнастик скәмия буенча йөрүдә, обручтан обручка ун, сул яктан сикерүдә күнөктөрү	-Гимнастик скәмия буенча йөрү уртада 360 градуска борылу. -Обручтан обручка сикер ун, сул аякта. -Вертикаль юнөлөштө ун, сул кул белән ату.	85-86 бит		
	50		-Гимнастик скәмия буенча йөрү адым саен тупны алдан, арттан күчөрөп; ике аякта(2м) сикерү, предмет аша сикерү, ике аякта сикерү, предмет аша сикерү -Кечкенә тупны бер кул белән өскә ату, ике кул белән тоту	86 бит		
4	51	Колонна буенча бер-бер артлы йөрү, йөгөрү, предметлар аша йөрү, йөгөрү.	-Бер урында скакалкада сикерү,аны алга әйләндереп -Обручны шеренгага басып тәгәрәтү. -Обруч аша үтү(туры, яннан).	87-88 бит		
	52		- Бер урында сикерү кыска скакалка белән -Обручны тәгәрәтү. -Обруч аша үтү.	88 бит		

Апрель

Ат на.	№	Бурычлар	Төп хәрәкәтләр төрө	Методик кулланма	Үтәлү вакыты	Үтәлеш
1	53	Колонна буенча бер-бер артлы	-Янчыктарны вертикаль юнөлөштә 3 м ераклыктан	88-89 бит		

		тәрбияче сигналы буенча боерыклар үтәп йөрү, шакмаклар аша атлап йөрү, шакмаклар аша сикереп йөгерү.	жилкәдән ату. -Идән буенча шуышу. -Гимнастик скәмия буенча аяк очында йөрү (куллар баш артында).			
	54		-Янчыкларны вертикаль юнәлештә 4 м арадан (ун, сул кул белән ату). -Гимнастик скәмия буенча йөрү (кулларны ян-якка) (үкчә аяк очында).	90 бит		
2	55	Колонна буенча бер-бер артлы йөрү, уртача темпта 1 минут йөгерү, предметлар аша йөрү, йөгерү.	-Кыска скакалкарларда сикерү бер урында алга таба атлап. -Шнур буенча янлатып йөрү (башта янчык, куллар билдә).	90-92 бит		
	56		-Шнур аша ун, сул як белән ике аякта сикерү. -“Тутырылган” туплар аша йөрү, куллар билдә.	92 бит		
3	57	Парлашып йөрү, йөгерү, колонна буенча бер-бер артлы йөрү, йөгерү.	Гимн.скәмия буенча йөрү “тутырылган” туплар аша атлап, куллар билдә. -Сикерү ике аякта, алга таба барып флажокка кадәр . -Тупны стенкага ату 3 м ераклыктан бер кул белән, ике кул белән тоту.	93-94 бит		
	58		Гимнастик скәмия буенча янлатып йөрү, “тутырылган” туплар аша атлап, куллар билдә. -Сикерү ике аякта алга таба -Шеренгага басып тупны ату, ике кул белән тоту	94 бит		
4	59	Колонна буенча йөрү, тәрбияче сигналы буенча шнур аша атлап йөрү, йөгерү, төрле якка таралышып йөрү, йөгерү.	-Сикерү йөгереп ераклыкка. -Ике кул белән күкрәктән тупны ату. -“Аюларча” шуышып йөрү (уч төбе, табан астына таянып).	95-96 бит		

	60		-Сикерү йөгереп ераклыкка. -Кәржингә тупны ату(ара 2 м). -Дуга аша үтү.	96 бит		
--	----	--	---	--------	--	--

Май

Ат	№	Бурычлар	Төп хәрәкәтләр төре			
1	61	Предметлар аша колонна белән, төрле якка таралышып йөргә, йөгерегә күнектөрү, кыршау, тигезлекне саклау белән күнегүләрне кабатлау,	-Тупны идәнгә бер кул белән ату, ике кул белән тоту; -кыршауга төркем белән ун,сул як белән үтү; -гимнастик эскәмия буенча ян белән йөрү, уртада чүгәләү, басып йөрешне дәвам итү.	98-99 бит		
	62		-Тупны идәнгә ату, ике кул белән тоту; тупны бер кул белән өскә ату-ике кул белән тоту; -кыршау аша (пар белән басып) турылатып, ян як белән үтү; -гимнастик эскәмия буенча башка янчык куеп үтү.	99 бит		
2	63	Тәрбияче командасы буенча буенчаикенче якка борылып йөргә, йөгерегә күнектөрү,сикерү, туп белән күнегүләрне кабатлау	-гимнастик эскәмия буенча,шакмаклар аша атлау; -алга таба барып ике аякта сикерү; -стенага бер кул белән тупны ату, ике кул белән тоту.	100 бит		
	65	Хәрәкәтләнү юнәлеше темпын үзгәртеп йөрүне кабатлау, эчкә ятып гимнастик эскәмия буенча шуышу осталыгын ныгыту, предметлар аша сикерүне кабатлау.	-Гимнастик эскәмия буенча эчкә ятып шуышу, ике кул белән тартылып; -тутырылган туплар аша атлау; -кеглилар аша сикерү	100-101 бит		

			-Гимнастик эскәмия буенча эчкә ятып шуышу, ике кул белән тартылып; -брусоклар аша атлау(h 10 см); -ун, сул аякта чиратлаштырып сикерү	101 бит		
3	66	Йөгерүне кабатлау, янчыкларны атуда, кыска скакалка аша сикерүдә күнектерү. Чыдамлык үстерү.	-Гимнастик эскәмия буенча йөрү, куллар билдә; -кыска скакалка аша сикерү; -горизонталь юнәлештә янчыкларны ату.	102-103 бит		
	67		- Гимнастик эскәмия буенча йөрү, куллар ян-якта; -ике аякта сикерү, тез арасында янчык; -туры юнәлештә тугырылган тулар тәгәрәтү.	104 бит		
		кабатлау				

Иң гади математик күзаллаулар формалаштыру

Сентябрь.

Зурлар төркеме.

Атналар	Тема:	Программа эчтәлеге:	Әдәбият:	Үтәү срогы	Үтәлеш
1-атна	1 саны белән танышу; көзнең беренче ае сентябрь ае белән таныштыру	1 саны белән таныштыру һәм 1 санын язарга өйрәтү; зур һәм кечкенә төшенчәләрен аңлату; сентябрь ае белән таныштыру	Е.В.Колесникова “Математика для детей 5-6 лет”	4.09.2018	
2-атна	2 саны белән таныштыру; +, = билгеләрен аңлату; дәфтәр битендә дәрәҗә итеп ориентлашу	2 саны белән танышу һәм 2 санын язарга өйрәтү; +, = билгесе белән танышу; математик табышмакларны чишә белергә өйрәтү	Е.В.Колесникова “Математика для детей 5-6 лет”	11.09.2018	
3-атна	3 саны белән танышу	1,2 саннарын кабатлау, 3 санын язарга өйрәтү; табышмаклар ярдәмендә өчпочмак, квадрат төзергә өйрәтү	Е.В.Колесникова “Математика для детей 5-6 лет”	18.09.2018	
4-атна	4 саны белән танышу	1,2,3 саннарын кабатлау; 4 санын язарга өйрәтү; шакмаклы дәфтәргә түгәрәк һәм невалышка ясарга өйрәтүне дәвам итү	Е.В.Колесникова “Математика для детей 5-6 лет”	25.09.2018	

Октябрь.

Атналар	Тема:	Программа эчтәлеге:	Әдәбият:	Үтәү срогы	Үтәлеш

1-атна	5 саны белән танышу	1,2,3,4 саннарын кабатлау; =,+ билгеләре белән таныштыруны дәвам итү; 5 санының 2 саннан килеп чыгуын аңлату	Е.В.Колесникова “Математика для детей 5-6 лет”	2.10.2018	
2-атна	6 саны белән танышу	1,2,3,4,5 саннарын кабатлау; 6 санының 2 саннан килеп чыгуын аңлату	Е.В.Колесникова “Математика для детей 5-6 лет”	9.10.2018	
3-атна	4,5,6 саннарын кабатлау; логик мисалларны чишә алуға ирешү;	Логик мисалларны күзаллау ярдәмендә чишә алуға ирешү; уйлау һәм фикерләү сәләтен үстерү; 4,5,6 саннарын кабатлау	Е.В.Колесникова “Математика для детей 5-6 лет”	16.10.2018	
4-атна 5 атна	Логик мисаллар чишү; зур.кечкенә, тигез дигән төшенчәләрне кабатлау кабатлау	Саннарны дәрәҗә итеп яза белергә өйрәтү; уйлау, фикерләү сәләтен үстерү; таякчыклардан өчпочмак, турыпочмаклык ясарга өйрәтү	Е.В.Колесникова “Математика для детей 5-6 лет”	23.10.2018. 30.10.2018.	

Ноябрь.

Атналар	Тема:	Программа эчтәлеге:	Әдәбият:	Үтәү срогы	Үтәлеш
---------	-------	---------------------	----------	------------	--------

1-атна	1,2,3,4,5 саннарын кабатлау; геометрик фигураларны искә төшерү	Көз аеның ахыргы ае ноябрь ае белән таныштыру; 0 саны белән таныштыру; математик мәсьәләләрне дәрәс итеп чишә алуларына ирешү	Е.В.Колесникова “Математика для детей 5-6 лет”	6.11.2018	
2-атна	0,1,2,3,4,5,6 саннарын кабатлау;	Уңга, сулга, алга, артка алымнарын ныгыту; рәсемнән ике таныш рәсемне табарга өйрәтү; уйлау һәм фикерләү сәләтен үстерү	Е.В.Колесникова “Математика для детей 5-6 лет”	13.11.2018.	
3-атна	5,6 саннарын кабатлау	5,6 саннарын кабатлауны дәвам итү; Уңга, сулга, алга, артка алымнарын ныгыту; математика шөгыләнә кызыксыну тәрбияләү	Е.В.Колесникова “Математика для детей 5-6 лет”	20.11.2018	
4-атна	Вақытта ориентлашу.	1-7гә кадәр саннарны чагыштырырга күнектәрү; 7 саны эчендә мисаллар чишүне ныгыту; атна көннәре турында белемнәрен тирәнәйтү.	Е.В.Колесникова “Математика для детей 5-6 лет”	27.11.2018	

Декабрь.

Атналар	Тема:	Программа эчтәлеге:	Әдәбият:	Үтәү срогы	Үтәләш
1-атна	1-6 саннарын кабатлау; 7 саны белән танышу	7 саны белән танышу һәм 7 санын язарга өйрәтү; +, - билгеләрен дәрәс куллана белергә өйрәтү; декабрь ае белән таныштыру	Е.В.Колесникова “Математика для детей 5-6 лет”	4.12.2019	

2-атна	8 саны белән танышу	8 санының килеп чыгуын аңлату һәм 8 санын язарга өйрәтү; ; +,- билгеләрен дәрәҗә кулланышы белергә өйрәтү; табышмакның җавабын табарга тырышу	Е.В.Колесникова “Математика для детей 5-6 лет”	11.12.2018.	
3-атна	Тәртип саны белән таныштыру; биеклеке дүрт тигез өлешкә бүлү	Предметларны 2,4 тигез өлешкә бүлүгә өйрәтү; 8 санының 2 саннан килеп чыгуын аңлату; күпме? Кайсы урында? Тора дигән сорауларга җавап бирә алуга ирешү	Е.В.Колесникова “Математика для детей 5-6 лет”	18.12.2018	
4-атна	Мисаллар чишү,пространствода ориентлашу; овал белән танышу	Кушуга һәм алуга карата мисаллар чишә алуга ирешү;шакмакка оваллар язарга тырышу;эшлэгән эшкә нәтиҗә ясау;	Е.В.Колесникова “Математика для детей 5-6 лет”	25.12.2018.	

Январь.

Атналар	Тема:	Программа эчтәлеге:	Әдәбият:	Үтәү срогы	Үтәлеш
2-атна	9 саны белән танышу; биек,тәбәнәк төшенчәсен аңлату; январь ае белән танышу	9 саны белән танышу һәм язарга өйрәтү; кыш айларын кабатлау; биек, тәбәнәк,тәбәнәгрәк төшенчәсен аңлату	Е.В.Колесникова “Математика для детей 5-6 лет”48-50 битләр	15.01.2019	

3-атна	Тэртип саны белэн танышу; геометрик фигуралар белэн танышуны дэвам итү; логик мисаллар чишү	Күпме? Ничэ? Ничэнче урында? дигэн сорауларга жавап биру; квадраттан 2,4,8 өчпочмак бүлэргэ өйрэтү; 7 һәм 8 саннарын чагыштыру; логик фикерлэү сэлэтен үстерү	Е.В.Колесникова “Математика для детей 5-6 лет”50-52 битлэр	22.01.2019	
4-атна	10 саны белэн танышу таякчыклар ярдәмдә трапеция ясау; дэфтэр битендә ориентлашу	10 саны белэн танышу һәм язарга өйрэтү; геометрик фигура трапеция белэн таныштыру;ике охшаш рәсемнән аермалар табарга өйрэтү; уйлау, фикерлэү сэлэтен үстерү	Е.В.Колесникова “Математика для детей 5-6 лет” 53-54 битлэр	29.01.2019	

Февраль.

Атналар	Тема:	Программа эчтәлеге:	Әдәбият:	Үтәү срогы	Үтәләш
1-атна	1-10 га кадәр саннарны кабатлау; геометрик фигураларны кабатлау	1-10 га кадәр саннарны кабатлауны дэвам итү; трапеция белэн таныштыруны дэвам итү; 10 санының ике саннан килеп чыгуын аңлату	Е.В.Колесникова “Математика для детей 5-6 лет” 55-56 битлэр	5.02.2019	
2-атна	+,- билгеләрен кабатлау; февраль ае белэн танышу	Мисалларны +,- билгеләрен дәрәс итеп куеп чишәргә өйрэтү; февраль ае белэн таныштыруны дэвам итү; дэфтэр битендә корабль язарга өйрэтү	Е.В.Колесникова “Математика для детей 5-6 лет” 56-58 битлэр	12.02.2012	

3-атна	Тэртип саны белэн танышуны дэвам итү; таякчыклар ярдэмендэ эшлэү	Күпме? Ничэ? Ничэнче урында? дигэн сорауларга жавап бирү; таякчыклар ярдэмендэ өй, чыршы, лодка ясый алуға ирешү; математик табырмакларны чишэ белергэ өйрэтү	Е.В. Колесникова “Математика для детей 5-6 лет” 59-60 битлэр	19.02.2019	
4-атна	Пронстранствода ориентлашу; +, - ярдэмендэ мисаллар чишү	Уң, сул, алға, артка төшенчэлэрен аңлату; +, - билгелэренэ карата мисаллар чишүне дэвам итү; эшлэгэн эшкэ нэтижэ бирэ белергэ өйрэтү	Е.В. Колесникова “Математика для детей 5-6 лет” 60-62 битлэр	26.02.2019.	

Март

Атналар	Тема:	Программа эчтэлегэ:	Әдэбият:	Үтәү срогы	Үтәлеш
1-атна	Атна көннэрен кабатлау; геометрик фигуралар турында белемнэрен ныгыту	Саннар белэн предметларны чагыштырырга өйрэтү; логик фикерлэү сэлэтен үстерү; эшлэгэн эшкэ нэтижэ ясарға өйрэтү; атна көннэрен кабатлау	Е.В. Колесникова “Математика для детей 5-6 лет” 62-64 битлэр	5.03.2019	

2-атна	Март ае белэн танышу; логик фикерлэүне үстерү	Кыш айларын кабатлау, март ае белэн танышу; +,- карата мисаллар чишү; эшлэгән эшкә нәтижә ясарга ирешү; уйлау.фикерлэү сэләтен үстерү	Е.В.Колесникова “Математика для детей 5-6 лет” 64-66 битләр	12.03.2019	
3-атна	Вақыт белән ориентлашу; зур, кечкенә, иң кечкенә төшенчәсен аңлату	Иртә, көндөз, кич, төн төшенчәсен аңлату; дәфтәр битендә пәси рәсемен ясарга ирешү; фикерлэү, күзаллау сэләтен үстерү	Е.В.Колесникова “Математика для детей 5-6 лет” 66-68 битләр	19.03.2019	
4-атна	Мисаллар чишү; тәртип саны белән танышу кабатлау	Математик табышмаклар чишүне дәвам итү; атна көннәрен кабатлау; ел фасыллары белән танышу	Е.В.Колесникова “Математика для детей 5-6 лет” 68-70 битләр	26.03.2019.	

Апрель.

Атналар	Тема:	Программа эчтәлеге:	Әдәбият:	Үтәү срогы	Үтәләш
1-атна	Математик табышмаклар чишү; түгәрәк, овал, өчпочмак белән танышу	Уң якта өстә, сул якта аста, сул якта өстә, уң якта аста, уртада төшенчәсен аңлату; геометрик фигураларны кабатлау; эшлэгән эшкә нәтижә ясау	Е.В.Колесникова “Математика для детей 5-6 лет” 70-71 битләр	2.04.2019	

2-атна	Апрель ае белән танышу; геометрик фигуралар белән танышу;	Мисалларны чишә һәм яза, укый белергә өйрәтү; апрель ае белән танышу; геометрик фигуралар: түгәрәк, квадрат, өчпочмакны кабатлау; мисалларны мөстәкыйль рәвештә чишә белү	Е.В.Колесникова “Математика для детей 5-6 лет” 71-73 битләр	9.04.2019	
3-атна	Пространствада ориентлашу ; тәртип саны белән танышу	Күпме? Ничәнче урында? дигән сорауларга жавап бирү; тәртип саны белән таныштыруны дәвам итү; мисалларны мөстәкыйль рәвештә чишә белү; дәфтәр битендә бака ясарга ирешү	Е.В.Колесникова “Математика для детей 5-6 лет” 73-75 битләр	16.04.2019.	
4-атна	10 санының 2 урынлы сан икәннен аңлату; таякчылар белән танышуны дәвам итү	Күпме? Ничәнче урында? дигән сорауларга жавап бирү; таякчылар ярдәмендә өй, чыршы, лодка ясьи алуға ирешү; геометрик фигуралардан балык ясьи алуға ирешү	Е.В.Колесникова “Математика для детей 5-6 лет” 75-76 битләр	23.04.2019	
5-атна	1-10 га кадәр саннарны кабатлау; предметларны саннар белән таныштыру	Мисалларны чишүне ныгыту; 1-10га кадәр саннарны кабатлауны дәвам итү; эшләгән эшкә нәтижә бирергә өйрәтү; уйлау, фикерләү сәләтен үстерү	Е.В.Колесникова “Математика для детей 5-6 лет” 76-78 битләр	30.04.2019	

Зурлар торкемендэ-рәсем

Сентябрь

<p>Рәсем.</p>	<p>Тема: Бэйрәмнең күнелле мизгелләрен яса.Максат: Күнелле мизгелләрне рәсемдә күрсәтергә ирешү; аны альбом битендә дәрес урнаштырырга тырышу; төсләрне дәрес кулланырга икәнне аңлату. Жиһ-у: ак бит, төсле карандашлар. 03.09.2018. Тема :Ирекле . Программа эчтәлеге: Уз теләкләре буенча нәрсә телиләр шуны ясарга икәнне аңлату. Жихазлау:буяу карандашлары,альбом бите. 07 .09 .2018</p>	<p>Тема: Матур чәчәкләр.Максат: Балаларны матур,гадәти булмаган чәчәк ясарга өйрәтү; төсләрне дәрес күрсәтергә ирешү; ижади сәләтләрен үстерү. Кулланма: Т С Комарова “Занятия по изоб.дея-ти в д\с стр.130 10.09.2018. Тема: Яраткан уенчыгым Узләре яраткан уенчыкка хас билгеләрне чагыштырырга һәм төрле өлеш-ләрен, пропорцияләрен күрсә-теп сүрәтләргә өйрәтү; акварель белән эшләү техникасын аңлату; 14.09.2018.</p>	<p>Тема:Яшелчәләр .Программа эчтәлеге: Балаларны яшелчәләргә хас билгеләрнең (төсе,зурлыгы, формасы) бәйлә булуын төшенүгә этәрү; буяулар белән эшләү күнекмә-ләрен ныгыту; форма һәм төсләр сайларга өйрәтү. 17.09 .2018 : Жәйне рәсемләү.Программа эчтәлеге: рәсемдә уй-кичерешләрне күрсәтә белергә өйрәтү; төрле агачларны рәсемләүне ныгыту;Жиһазлау:буяу карандашлары, альбом бите. 21..09.2018</p>	<p>Тема: Яулыкны ромашкалар белән бизибез.Программа эчтәлеге: квадратта бизәк ясарга өйрәтү; симметриялелек саклауны ныгыту; балаларда эстетик тойгы тәрбияләү. 24.09.2018 Тема:Кешеләр нәрсәгә утырып йори. Рәсем шөгыләнә балаларда кызыксыну тәрбияләү, уйлау, фикерләү сәләтен үстерү; краска белән эшләү алымнарын ныгыту. 28..09.18.</p>
---------------	--	--	---	--

Октябрь

<p>Тема: Уныш бэйрәме .Программа эчтәлеге ; Балаларны козге унышны рәсемдә тасвирлап бирергә ойрәту. 01.10 .2018 Тема:Тэлинкэдә алмалар Балаларны алмаларга хас билгеләрнең (төсө,зурлығы, формасы) сортларына бэйле булуын төшөнүгә этәрү; гуашь буяулар белән эшләү күнекмә-ләрен ныгыту; форма һәм төсләр кушылмасы гүзәллегенә юнәлтү. 05.10 .2018</p>	<p>Тема:Матур кулмәкле кыз .Программа эчтәлеге: төсләр белән танышуны дэвам итү; краска белән дөрөс эшләү алымнарын ныгыту. Жиһазлау: акварель, краска, кисточка, альбом бите. 8. 10.2018. Тема: Уенчыклар Узләре яраткан уенчыкка хас билгеләрне чагыштырырга һәм төрле өлеш-ләрен, пропорцияләрен күрсә-теп сүрәтләргә өйрәтү; акварель белән эшләү техникасын аңлату; . 12.10.2018</p>	<p>Тема: Коз .Программа эчтәлеге: табигать куренешләрен ясыи белергә өйрәтү; уртада һәм почмакта композицияләү тойгысын күзаллау.Жиһазлау:салфетка. 15.09.2018. Тема: Кунелле вакыйганы сурәтләү. Акварель белән эшләү ысулла-рын ысулларын өйрәтү; төп үрнәк формадан аермаларны күрә белүләрен үстерү;. 19.10.2018</p>	<p>.Тема:Жинел яисә йок машинасын ясау . Программа эчтәлеге:Балаларны жинел хәм йок машиналарын аерырга ойрәтуне дэвам итү.рәсемдә ясыи белүләренә ирешу,теләк тәрбияләү.22.10.2018 Тема ;Светофор Балаларны юл чатында ,тәртип сагында торучы светофорны ясарга кирәклеген аңлату;дорөс ясыи белүләренә ирешу 26.10.2018.</p>
--	---	--	--

Ноябрь

	1-атна	2-атна	3-атна	4-атна
--	--------	--------	--------	--------

Рәсем:	<p>Тема: Экияти ой. Максат: балаларның рәсем ясау сәләтен үстерү; үзәң теләгән ойне дәрәс итеп альбом битенә урнаштырырга тырышу; чиста эшләү күнекмәләрен камилләштерү. агазь, гади һәм төсле карандашлар Жиһазлау: үрнәк рәсем, акварель.9 .11.2018</p>	<p>Тема: Хохлама бизәге.. Программа әчтәлеге : Хохлама бизәкләре һәм татар орнаменты үрнәкләренә карап, симметрияле формада бизәкләр төзәргә өйрәтүне дәвам итү; бизәкне формада урнаштыру ысулын сайлаганда, композицияне тоемлау хисен үстерү</p> <p>12.11.2018. Тема:Без бакчада уйныйбыз” Балаларны кеше фигурасы ясарга өйрәтү ,уйнаганда гы хәрәкәтне ясарга булышу.,рәсем ясарга теләк тәрбияләү. Жиһазлау:урнәк рәсем,акварель,</p> <p>16.11.2018</p>	<p>Тема: Минем яраткан экиятем Программа әчтәлеге : .Узләре яраткан экият буенча рәсем ясау экиятне дәрәс күрсәтергә тырышу; чиста буяу күнекмәләрен ныгыту. . 19. 11.2018 Уз теләген буенча Программа әчтәлеге : Балаларны уз теләкләре буенча рәсемдә күрсәтергә өйрәтү; бизәк төшереп, балаларның ижади сәләтләрен үстерү; мөстәкыйль төстә һәм жириенә житкереп башкарырга күнектерү. 23.11.2018</p>	<p>Тема: “Минем энием ” Бәйрәмгә уз эниләрен ясарга,кеше фигурасын рәсемдә чагылдыра белүләренә ирешү;. 26.11.2018 Экияти йорт. Экияти образга хас үзәнчә-лекләр белән тулыландырып, бина төзелешен рәсем аша күрсәтә беләргә өйрәтү; эшне ахырына житкерү зарурлыгын төшендерү; эзер образга нәфасәти мөнәсәбәт булдыру. 30.11.2018</p>
--------	---	---	--	--

Декабрь.

	1-атна	2-атна	3-атна	4-атна
--	--------	--------	--------	--------

<p>Рәсем:</p>	<p>Тема:Кыш Программа эчтәлеге: : үз рәсемендә кырда, урманда, авылда кыш күренешләрен күрсәтергә өйрәтү; төрле өйләр, агачлар ясауны ныгыту; кышкы табигатькә соклану хисләре тәрбияләү</p> <p>Жиһазлау: ак кәгазь, төсле карандашлар. 03.12.2018.</p> <p>Кышкы милэш ботагы Балаларның ижади фантазияләрен үстерү өчен, аларны төрле предметлар ярдәмендә сүрәтләү; агач һәм куак сүрәтләрен таякчыктан өрөп ясарга өйрәтү; төрле ел фасылларында туган як табигате гүзәллегенә юнәлтү. 07.12.18</p>	<p>Тема: Тылсымлы кош Программа эчтәлеге: үз рәсемендә экияти кош күренешләрен күрсәтергә өйрәтү; ; кошларга,табигатькә соклану хисләре тәрбияләү. Жиһазлау: ак кәгазь, төсле карандашлар.</p> <p>10.12.2018.</p> <p>Бэйрэмдә без ничек биибез” Бэйрэмдә без биибез. Балаларны кеше фигурасы ясарга ойрәтуне дэвам итү,бэйрэм кутәренкелеге тәрбияләү. Жиһазлау: ак кәгазь, төсле карандашлар. 14.12.18</p>	<p>Тема: Зэнгәр,кызыл кошлар. Программа эчтәлеге : үзеңнең ясьйсы рәсеменне алдан уйлап эшләргә; кирәкле алымнарны кулланып,башлаган эшне ахырына кадәр житкерергә икәнне аңлату. Жиһазлау: ак кәгазь, төсле карандашлар.</p> <p>17.12.2018 Кышкы пейзаж Ылысларны ясаганда штрих-лау төрләреннән файдаланырга өйрәтү;ылысларны,төс төсмерләрен натурадан карап ясау күнекмәләррен ныгыту; әйләнә-тирә дөнъяны нәфасәти кабул итүне үстерү. 21 .12.18</p>	<p>Тема: Кар бортекләре Программа эчтәлеге : үзеңнең ясьйсы рәсеменне алдан уйлап эшләргә; кирәкле алымнарны кулланып, башлаган эшне ахырына кадәр житкерергә икәнне аңлату. Жиһазлау: ак кәгазь, төсле карандашлар.</p> <p>24.12.2018</p> <p>Тема:Бэйрэмнен кунелле мизгелләрен яса.Ирекле рәсемләү. Бэйрэмнен нинди кунелле вакытын ясьйсын килә шуны яса .28.12.2018</p>
---------------	--	---	---	---

	1-атна	2-атна	3-атна	4-атна
Рәсем:	<p>Тема: Агачларны бәс сарган Программа эчтәлеге Блысларны ясаганда штрих-лау төрләрәнән файдаланыр-га өйрәтү; ылысларны, төс төсмерләрән натурадан карап ясау күнекмәләррән ныгыту; әйләнә-тирә дөньяны нәфасәти кабул итүне үстерү. Жихазлау: урнәк рәсем; акварель :альбом. 11.01.2019</p>	<p>Тема: Кыш коне балалар урамда уйный Максат: Кеше фигурасын рәсемдә дәрәс итеп сүрәтли алуға ирешү; краска белән пөхтә буярга икәнән исләрәнә төшерү. Бәйрәм кәефе н устеру. Жихазлау: үрнәк рәсем, ак кәгазь, краска, кисточка 14.01.2019.</p> <p>Тема : Яна кл бәйрәме Кыш бабай һәм Кар кызының әкияти образларын рәсем аша житкерергә өйрәтүне дөвам итү; фигураларның хәрәкәт-ләрән рәсемдә күрсәтү күнекмәсен ныгыту. Рәсем буенча хикәя төзөгәндә, ижади сәләтләр ачылуға этәрү. 18.01.2019</p>	<p>Тема: Авылдагы машиналар .Максат: торле тартмалардан машина ясарға өйрәтү;-рәсемдә дәрәс күрсәтергә ирешү; мөстәкыйльлек, ижадилык тәрбияләү. Жихазлау: үрнәк рәсем, ак кәгазь, карандашлар. 21.01.2019.</p> <p>Тема: Узәннен яраткан жәнлегенне яса . Максат: Узәннен рәсемендә жәнлек образын сүрәтләргә ирешү; гәүдә төзелешен, дәрәс ясарға, рәсемне дәрәс урнаштырырга, пөхтә итеп буярга өйрәтү. Жих-у: үрнәк рәсем. 25.01.2019</p>	<p>Тема: Без ничек хәрәкәтле уен уйныйбыз .Максат: балаларның уйлау-фикерләү сәләтен үстерү; үзәннен ясыйсы рәсеменнен эчтәлеген уйларға күнектерү; кызыклы хәлләр булганны үзәннен рәсемендә күрсәтергә ирешү. Жихазлау: үрнәк рәсем, ак кәгазь, гади һәм төсле карандашлар 28.01.2019.</p> <p>Тема: Бакчадагы сыннар программа эчтәлеге: балаларға бакчада ясалган сыннарны ясарға кирәклеген аңлату; бакчаны кузәту ; нәрсәләр барлыгын(кар кызы, кыш бабай, чыршы, ...)карау. Жихазлау: акварель, альбом 1.02.2019.</p>

Февраль.

	1-атна	2-атна	3-атна	4-атна
Рәсем:	<p>Тема: Тубэтэйне бизэ Тубэтэйне бизэ Максат: балаларны милли бизэклэр ясарга өйрэтүне дәвам итү; төрле тондагы төсләрне куллану; туры, авыш сызыклар белән ясауны ныгыту; ижадилык тәрбияләү. Җиһазлау: гади һәм төсле карандашлар, альбом бите. 04.02.2019</p> <p>Экияти сарай Экияти образга хас үзенчәлекләр белән тулыландырып, бина төзелешен рәсем аша күрсәтә белергә өйрәтү; эшне ахырына житкерү зарурлыгын төшендерү; эзер образга нәфасәти мөнәсәбәт булдыру 08.02.2019</p>	<p>Тема: Уз теләген буенча Максат : Балаларга уз теләкләре буенча рәсем ясарга икәнлеген аңлату. Узләренә ошаганча тасвирларга. Кирәклеген аңлату Җиһ-у: үрнәк рәсем. 11.02.2019</p> <p>Тема :Безнен армия Максат: Балаларны кеше һәм хайван гәүдәсен дәрәс ясарга өйрәтүне дәвам итү, рәсемне дәрәс урнаштырырга икәнне исләренә төшерү. Җиһ-у: үрнәк рәсем. 15.02.2019</p>	<p>Тема: Солдат постта Максат: Балаларны кеше гәүдәсен дәрәс ясарга өйрәтүне дәвам итү, рәсемне дәрәс урнаштырырга икәнне исләренә төшерү. 18.02.2019</p> <p>Тема: Хохлама биззеге.. Хохлама бизэкләре һәм татар орнаменты үрнәкләренә карап, симметрияле формада бизэкләр төзергә өйрәтүне дәвам итү; бизэкне формада урнаштыру ысулын сайлаганда, композицияне тоемлау хисен үстерү хохлама биззеге .22.02.02.</p>	<p>Тема: Безнен уен почмагы Максат; балаларны уен почмагын сурәтләргә өйрәтү; мостэкыйль ясьй белүләренә ирешү. 25.02.2019</p> <p>Тема: Экияти ат Максат: Балаларны хайван гәүдәсен дәрәс ясарга өйрәтүне дәвам итү, рәсемне дәрәс урнаштырырга икәнне исләренә төшерү. 1.03.2019</p>

<p>Март. Рәсем.</p> <p>Үтәү срогы: Үтәлеш:</p>	<p>Тема: Әниемә бүләк.Максат: Үзеңнең ясьйсы рәсеменне алдан уйлап эшләргә, кирәкле алымнарны кулланып, башлаган эшне ахырына кадәр җиткерергә икәнне аңлату; мөстәкыйльлек тәрбияләү. Кулланма: Т.С.Комарова”Зан-я по изб. дея-ти в д/с,стр 119. . 04.03.2019. Песиле тал ботагы. Песиле тал ботагын натурадан карап ясарга өйрәнү, рәсемдә аның урнашу үзенчәлекләрен күрсәтү; төрле калынлыктагы пумаларны куллану күнекмә-ләрән ныгыту. Балаларның композиция ясау күнекмә-ләрән үстерү. 8.03.2019</p>	<p>Тема: Бәйрәмнең күңелле мизгелләрен яса.Максат: Күңелле мизгелләрне рәсемдә күрсәтергә ирешү; аны альбом битендә дәрес урнаштырырга тырышу; төсләрне дәрес кулланырга икәнне аңлату. Жһи-у: ак бит,төсле кар-лар. 11.03.2019 Март ишек тобендә Балаларны дымлы кәгазь битендә акварелж буяулар кулланып рәсем ясау алымы белән таныштыруны дөвам итү. Алдан уйлап эшләү күнекмәсе булдыру өчен, табигатьтә ел фасылларының үзгәреш торуы турында күзаллау формалаштыру. 15.03.2019</p>	<p>Тема: ИреклеМаксат: Үзеңнең эшлисе эшеңне уйлап башкарырга өйрәтү; белгән рәсемләү алымнарын кулланып эшләргә үзеңнең һәм иптәшләрнең эшенә бәя бирергә өйрәтүне дөвам итү. Жһиһазлау: альбом бите, гади һәм төсле карандашлар. 18.03.2019. Тәуге чәчәкләр. Рәсем ясаганда төрле сүрәтләү материалларын куллана белү. Композицияясау күнекмә-ләрәнформалаштыруны дөвам итү. Балаларны туган якның тәуге чәчәкләре белән таныштыру. Жихазлау: урнәк рәсем,акварель,альбом.22.04.2019</p>	<p>Тема: Язгы ботаклар.Максат: Натурадан ясарга өйрәтүне дөвам итү; ботакларны, бөреләрне дәрес урнаштырырга, эстетик зөвык тәрбияләү;буяу белән пөхтә эшләргә икәнне аңлату. Жһиһазлау: альбом бите, гади һәм төсле кар-ш. 25.03.2019 Нәуруз. Балаларны үзләре күзаллаган яз образын рәсемдә күрсәтергә өйрәтү. Кеше сынын пропор- циональ сүрәтләү күнекмәсен ныгыту. Табигатьтә яз көне күзәтелгән үзгәрешне күреп соклана белергә өйрәтү.29.03.2019</p>
--	--	---	--	---

Апрель

	1-атна	2-атна	3-атна	4-атна
Рәсем. Үтәү срогы: Үтәләш:	<p>Тема: Яз җитте, кошлар кайта.Максат: Рәсемдә этчәлекне күрсәтергә ирешү; буяуларны дәрәс сайлап алырга мөмкинлек бирү; рәсемне альбом битендә дәрәс урнаштырырга өйрәтүне дөвам итү.</p> <p>Җиһ-у: ак бит, үрнәк. 01.04.2019</p> <p>Экияти кош. Гжель бизәкләрнең яна элементларын ясау алымнары белән таныштыру.Предмет силуэтларын гжель чәчәк бәйләмнәре белән бизәү күнекмәсен ныгыту. Балаларның ижади активлыкларын, мөстәкыйль лекләрен үстерү.</p> <p>5.04.2019</p>	<p>Тема: Татар киеме кигән кыз.Максат: Рәсемдә кеше фигурасын күрсәтергә тырышу; чиста буяу күнекмәләрен ныгыту.</p> <p>Кулланма: Т.С.Комарова”Занятия по изоб. дея-ти в д\с,стр.129. 8 .04.2019</p> <p>Хуш исле чәчәкләр. Натурадан карап, тирә-юнебездәге гүзәллекне күрергә һәм рәсемдә шуны күрсәтә белергә өйрәтү. Ачык һәм караңгы төсмерләре аера белү,төсләрне сыеклау һәм куерту күнекмәләрен ныгыту. Күзәтү аша әйләнә- тирә дөнъяны нәфасәти кабул итәргәөйрәтү. 12.04.2019</p>	<p>Тема: Матур чәчәкләр.Максат: Балаларны матур,гадәти булмаган чәчәк ясарга өйрәтү; төсләрне дәрәс күрсәтергә ирешү; ижади сәләтләрен үстерү.</p> <p>Кулланма: Т С Комарова “Занятия по изоб.дея-ти в д\с стр.130. 15.04.2019</p> <p>Нәуруз. Балаларны үзләре күзаллаган яз образын рәсемдә күрсәтергә өйрәтү. Кеше сынын пропорциональ сүрәтләү күнекмәсен ныгыту. Табигатьтә яз көне күзәтелгән үзгәрешне күреп соклана белергә өйрәтү.19.04.2019</p>	<p>Тема: Телевизор. Максат: Үзеңнең рәсемдә таныш предметларны ясарга өйрәтү; үзенчәлекләрен күрсәтергә, пөхтә буярга өйрәтүне дөвам итү.</p> <p>Кулланма: Т.С.Комарова”Занятия по изоб.дея-ти в д\саду”,стр131 22.04.2019</p> <p>Ирекле рәсемләу. үз рәсемдә кырда, урманда, авылда кыш күренешләрен күрсәтергә өйрәтү; төрле өйләр, агачлар ясауны ныгыту; кышкы табигатькә соклану хисләре тәрбияләү. Җиһазлау: ак кәгазь, төсле карандашлар.26.04.2019</p>

Май.

	1-атна	2-атна	3-атна	4-атна
Рәсем: Үтәү срогы:.	<p>Тема: Бакчалар шау чәчәктә утыра.Максат: Табигать күренешләрен рәсемендә күрсәтергә ирешү; пөхтә эшләү алымнарын ныгыту; эстетик зәвык тәрбияләү. 29..04.2019.</p> <p>Тема: Яңгыр ява. Программа эчтәлеге: тирә-яктагы матурлыкны күрсәтә белергә ирешү; яңгырлы көнне сүрәтли алуларына ирешү. Жиһазлау: гади һәм төсле карандашлар, альбом бите 3.05.2019</p>	<p>Тема: Жинү бәйрәме.Максат: Үзеңнең ясыйсы рәсемендә алдан уйлап эшләргә; кирәкле алымнарны кулланып, башлаган эшне ахырына кадәр житкерергә аңлату. 6.05.2019</p> <p>Ирекле рәсемләү.Ирекле Максат: Үзеңнең эшлисе эшене уйлап башкарырга өйрәтү; белгән рәсемләү алымнарын кулланып эшләргә үзеңнең һәм иптәшләрәңнең эшенә бәя бирергә өйрәтүне дәвам итү. 10.05.2019</p>	<p>Тема: Курчакка савыт-саба.Максат: Матур бизәкләрне кулланып савыт саба бизәүне дәвам итү; эстетик зәвык тәрбияләү; матур итеп буяу күнекмәләрен ныгыту. 13.05.2019</p> <p>Тема: Яз коне агач. Максат: балаларны агач ясарга өйрәтүне дәвам итү; төрле тондагы төсләрне куллану; туры, авыш сызыклар белән ясауны ныгыту;ижадилык тәрбияләү. 17.03.2018</p>	<p>Тема: Ирекле.Максат: Гади генә сюжет ясарга өйрәтү; карандаш белән пөхтә буярга икәнне исләренә төшерү; рәсем шөгыләне кызыксыну уяту. 22 .05.2019</p> <p>Тема: Ижади рәсемләү. Рәсем шөгыләне балаларда кызыксыну тәрбияләү, уйлау, фикерләү сәләтен үстерү; краска белән эшләү алымнарын ныгыту. 24.05.2019 27.05.2019</p>

Сэнгати-эстетик үсеш :Кисеп ябыштыру,эвэлэү

Сентябрь

	1-атна	2-атна	3-атна	4-атна
<p>Кисеп ябыштыру/эв элэү/ Үтэү срогы Үтөлөш</p>	<p>Тема: “Иректе тема ” Программа эчтөлегө: балаларга узлэре телэгэн эйберне эвэлэргэ кирэклеген анлату. Эдэбият: Т.С.Комарова “Занятия по изоб.дея-ти в под.гр 54 бит 5.09.2018</p>	<p>Тема: “телэк буенча “Балаларны уз телэклэре буенча кисэргэ ойрэту . Эдэбият: Т.С.Комарова “Занятия по изоб.дея-ти в под.гр 71бит 12.09.2018</p>	<p>Тема: “Яшелчэлэр Программа эчтөлегө: пластилиннан яшелчэлэр эвэлэргэ ойрэту Эдэбият: Т.С.Комарова “Занятия по изоб.дея-ти в под.гр 32бит 19 .09 2018</p>	<p>Тема: “Козге ковер “ кайчы белэн эшлэү алымнарын ныгыту,тослэрне дорес итеп сайлый алууга ирешу. Эдэбият: Т.С.Комарова “Занятия по изоб.дея-ти в подг.гр.” 37 бит 26.09.2018</p>

	1-атна	2-атна	3-атна	4-атна
Кисеп ябыштыру/эв элэү/ Үтәү срогы Үтәлеш	Тема: “тэлинкэдэ жилэк-жимешлэр” Программа эчтәлеге: симмет-рик фигураларны кисеп алуны ныгыту:матур итеп урнаштыру. Әдәбият: Т.С.Комарова “Занятия по изоб.дея-ти в под.гр 48-49 бит 03.10.2018	Тема: “экияттәге ечкенә мишутка “” Программа эчтәлеге: хәрәкәтләнгән хайван эвәләү;эвәләүнең төрле алымнарын өйрәтү Әдәбият: Т.С.Комарова “Занятия по изоб.дея-ти в под.гр 49 бит 10.10.2018	Тема: “Вазада жилэк-жимешлэр ,чәчәкләр ” Программа эчтәлеге: уртага бөкләү ярдәмендә гөмбәләр, яфрактар кисү. Әдәбият: Т,С,Комарова “Занятия по изобразительной деятельности в подг. Группе” 41 бит 17.10.2018	Тема: “уз ләре теләгән уенчыкны эвәләү Программа эчтәлеге: “Балаларны уз теләкләре буенча кисәргә өйрәтү . Әдәбият: Т.С.Комарова “Занятия по изоб.дея-ти в под.гр 71бит 24.10.2018

Ноябрь

	1-атна	2-атна	3-атна	4-атна
Кисеп ябыштыру/эв элэү/	Тема: “Иректе тема ” Программа эчтәлеге: балаларга узләре теләгән эйберне эвәләргә кирәклеген аңлату. Әдәбият: Т.С.Комарова “Занятия по изоб.дея-ти в под.гр 54 бит 07. .11.2018	Тема: “Аквариумда балыктар”(картина) Программа эчтәлеге: Балаларга балыктар турында төшенчә бирү; матур картина ясый алуга ирешү; балыктарга карата сак караш тәрбияләү ” 14 .11.2018	Тема: “теләк буенча ” Программа эчтәлеге: уйлау, фикерләү сәлә-тен үстерү; эвәлүгә кызыксыну уяту 16 Әдәбият: Т.С.Комарова “Занятия по изоб.дея-ти в под.гр 54 бит	Тема: “Урамда машиналар ” Программа эчтәлеге: уйлау, фикерләү сәлә-тен үстерү; кисәргә кызыксыну уяту Әдәбият: Т.С.Комарова “Занятия по изоб.дея-ти в под.гр 60бит

Үтгү срогы			21. 11.18	28. 11.18.
Үтөлөш				

Декабрь

	1-атна	2-атна	3-атна	4-атна
Кисеп ябыштыру/эв элэү/ Үтгү срогы Үтөлөш	Тема: Малай белэн кыз биилэр Программа эчтэлеге: пластилиннан кеше фигурасы эвэлэргэ ойрэнү. Эдэбият: Т.С.Комарова “Занятия по изоб.дея-ти в под.гр 61 бит 05 .12.2018	Тема: “ Кышкы композиция ” Программа эчтэлеге: тосле кэгаздэн кышкы матурлыкны тасwirларга ойрэту. Эдэбият: Т.С.Комарова “Занятия по изоб.дея-ти в под.гр 64 бит 12.12.2018	Тема: “Кыш бабай ” Программа эчтэлеге: узор белэн матур итеп бизэү; фикирлэү сэлэтен үстерү Эдэбият: .С.Комарова “Занятия по изоб.дея-ти в под.гр 69-70бит 19.12.2018	Тема: “Урамда кыш “ кайчы белэн эшлэу алымнарын ныгыту,тослэрне дорес итеп сайлыи алуға ирешу. Эдэбият: Т.С.Комарова “Занятия по изоб.деят-ти в подг.гр.” 37 бит 26.12.2018

Январь

	1-атна	2-атна	3-атна	4-атна
Кисеп ябыштыру/эв элэү/	Тема: “Зоопаркта хайваннар” Программа эчтэлеге: пластилиннан хайван фигурасын	Тема: “телэк буенча “Балаларны уз телэклэре буенча кисэргэ ойрэту .	Тема:Минем яраткан уенчыгым” узлэре яраткан уенчыкны эвэлэргэ ойрэту.	Тема “ Поезд Программа эчтэлеге: күмэклэшеп бердэм эшли алуға ирешү,

	эвэлэуне ойрэнуне дэвам иту.67бит 9 01 2019 Эдэбиат: 9.01.2019	Эдэбиат: Т.С.Комарова “Занятия по изоб.дея-ти в под.гр 71бит 16.01.2019	Эдэбиат: Т.С.Комарова “Занятия по изоб.дея-ти в под.гр 73бит 23.01.2019	Эдэбиат: Т.С.Комарова “Занятия по изоб.дея-ти в под.гр 77-78бит 30.01.2019
--	---	--	--	---

Февраль

	1-атна	2-атна	3-атна	4-атна
Кисеп ябыштыру/эв элэү/ Үтэү срогы Үтөлеш	Тема: Ваза Пластиннан ваза эвэлэргэ ойрэту Эдэбиат: А.И.Грибоевска я “Лепка в детском саду” 6 .02.2019	Тема: “Этилэргэ булэк “Тосле кэгазъдэн булэк ,бэйрэм открыткасы ясарга кирэклекне анлату. Эдэбиат: Т.С.Комарова “Занятия по изоб.дея-ти в под.гр 80 бит 13 .02.2019	Тема: “ Конёк Горбу-нок” экиятендэге атны эвэлэү. Программа эчтэлегэ: бербөтен өлештэн ат эвэлэуне ныгыту. Эдэбиат: Т.С.Комарова “Занятия по изоб.дея-ти в под.гр 79 бит 20.02.2019	Тема: “Энилэр бэйрэменэ открытка ясау” Программа эчтэлегэ: энилэргэ карата мэхэббэт тэрбиялэү Эдэбиат: Т.С.Комарова “Занятия по изоб.дея-ти в под.гр 84бит 27.02.2019

Март

	1-атна	2-атна	3-атна	4-атна
Кисеп ябыштыру/эв элэү/	Тема: “ Энигэ булэккэ тоймэ Программа эчтэлегэ: пластиннан тугэрэк тоймэ эвэлэү;бэйрэм	Тема Тонбоек Программа эчтэлегэ :трафарет ярдэмендэ лилия чэчэген кмсэ алу,трафарет кул-нын вак моторикларын	Тема: Жимлектэге кошлар Программа эчтэлегэ: пластиннан кош фигурасы эвэлэү; ныгыту Эдэбиат: “Занятия по изоб.дея-ти в под.гр 86 бит	Тема “ Ниндине телисен ,шундый картина кисеп ябыштыр “ Программа эчтэлегэ: балаларны

Үтэү срогы Үтөлөш	кутэренкелеген устөрү; Әдәбият: Т.С Грибовская “Лепка в д/с” 82 бит .03.2019	ныгыту Әдәбият: Т.С.Комарова “Занятия по изоб.дея-ти в под.гр84 бит 13 .03.2019	20 .03.2019	н уз теләкләре буенча кисеп ябыштыру. ү Әдәбият: Т.С.Комарова “Занятия по изоб.дея- ти в под.гр -88бит 27 .03.2019
----------------------	--	---	-------------	---

Апрель

	1-атна	2-атна	3-атна	4-атна
Кисеп ябыштыру/әв әләү/ Үтэү срогы Үтөлөш	Тема: “Яраткан экият героем ” Программа эчтәлеге: экият геройларын дәрәс итеп әвәли алуға ирешү; Әдәбият: Т.С.Комарова “Занятия по изоб.дея-ти в под.гр92 бит 3 .04.2019	Тема: “Айга очу” Программа эчтәлеге: ракета формасын кәгазьдән дәрәс итеп кисү;ракетаны дәрәс итеп альбомға кую; Әдәбият: Т.С.Комарова “Занятия по изоб.дея-ти в под.гр93 бит 10 .04.2019	Тема: “Кыз бий” Программа мәчтәлеге: Пластиннан биюче бала фигурасы әвәләргә ойрәнү Әдәбият: Т.С.Комарова “Занятия по изоб.дея-ти в ст.гр 17.04.2019	Тема: Эти-әниләрне бәйрәмгә чакыру билеты”(9-май) Программа эчтәлеге:Балаларны тосле кәгазь кулланып матур бәйрәм чакыруы ясарға ойрәту. Әдәбият: Т.С.Комарова “Занятия по изоб.дея-ти в ст .гр 97бит 24 .04.2019

Май

	1-атна	2-атна	3-атна	4-атна
<p>Кисеп ябыштыру/эв элэү/ Үтэү срогы Үтөлөш</p>	<p>Тема: Ташбака Программа эчтэлегө: экият эстерхан чиклэвеге ярдэмендэ ташбака эвэлэу , дөрес итеп эвэли алуга ирешү; Әдәбият: Т.С.Комарова “Занятия по изоб.дея-ти в под.гр101 бит 8 .05 .2019</p>	<p>Тема: “Вазада чэчэклэр ” Программа эчтэлегө: икегэ боклэу ярдэмендэ ваза кису ,яфракны хэм чэчэкне дорес кису : Әдәбият: Т.С.Комарова “Занятия по изоб.дея-ти в под.гр 100 бит 15 .05.2019</p>	<p>Тема: “ Кызыл калфак эбисенэ кучтэнэч итэ” Программа мэчтэлегө: Пластиннан кеше фигурасы эвэлэргэ ойрэнү Әдәбият: Т.С.Комарова “Занятия по изоб.дея-ти в ст.гр 22.05.2019</p>	<p>Тема:Жэйге келэм Программа эчтэлегө:Балаларны тосле кэгазь кулланып чэчэклэрдэн Жэйге келэм кису. ясарга ойрэту. Әдәбият: Т.С.Комарова “Занятия по изоб.дея-ти в ст .гр 102бит 29 .05.2019</p>

Зурлар торкемендэ сойлэм устеру

Сентябрь

Атналар	Тема:	Программа эчтөлөгө:	Әдәбият:	Үтәү срогы	Үтәлеш
1-атна	Балалар бакчасына сзяхэт	Балаларда балалар бакчасына карата ярату хислэре тәрбияләү; хәтер сәләтен үстерү; шигырьгә кызыксыну уяту һәм ятлау теләге тудыру.	З.М.Зарипова”Туган телдә сөйләшәбез” 13-нчы бит	.09.2018	
2-атна	“Мин яратам сине, Татарстан”	Матур әдәбият әсәрләре аша балалар күңелендә туган илне сөю хисе тәрбияләү; тыңлы белү, үз фикерләрен башкаларга житкерә белү сәләтен үстерү; туган як турында белемнәрен арттыру.	З.М.Зарипова”Туган телдә сөйләшәбез” 17-18 нчы битләр	.09.2018	
3-атна	Коз кучтәнәчлэре	Балаларда көзгә табигать-нең матурлығына соклана белү, күзәтүчәнлек сыйфатлары тәрбияләү; хәтер сәләтен үстерү; шигырьне яттан сөйләргә өйрәтү	З.М.Зарипова”Туган телдә сөйләшәбез” 19 нче бит	09.2018	

4-атна	А.Алиш-балалар язучысы	А.Алишның эсэрлэрэнэ кызыксыну уяту; бэйлэнешле сөйләм телен үстерү; геройларның эш-гамәленә карата мөнәсәбәтен белдерү һәм аны үз сүзләре белән әйтүлэрэнэ ирешү.	З.М.Зарипова”Туган телдә сөйләшәбез” 22-22 нче битләр	.09.2018	
--------	------------------------	--	---	----------	--

Октябрь .

Атналар	Тема:	Программа эчтәлеге:	Әдәбият:	Үтәү срогы	Үтәлеш
1-атна	Хуш киләсен,ямьле коз	Балаларда көзгә табигать-нең матурлыгына соклана белү, күзәтүчәнлек сыйфатлары тәрбияләү; хәтер сәләтен үстерү; шигырьне яттан сөйләргә өйрәтү.	З.М.Зарипова”Туган телдә сөйләшәбез” 26 нчы бит	.10.2018	
2-атна	Исеменә курә жисеме	Гаиләңне ярату,дәү әниләргә карата хөрмәт хисләре тәрбияләү; хәтер сәләтен,диалогик сөйләм күнекмәләрэн үстерү; шигырьне сәнгатжле итеп сөйләү күнекмәләре бирү.	З.М.Зарипова”Туган телдә сөйләшәбез” 52 нчы бит	.10.2018	

3-атна	Икмэк – тормышнын нигезе	Икмэккэ сак караш, хөрмэт тәрбияләү; хәтер сәләтен, диалогик сөйләм күнекмәләрен үстөрү; игенче хезмәте турында белемнәрен ныгыту.	З.М.Зарипова”Туган телдә сөйләшәбез” 30 нче бит	.10.2018	
4-атна	Саулык –зур байлык	Балаларда бер-берсен тыңлый белү сыйфаты тәрбияләү; хәтер сәләтен үстөрү; матур әдәбият эсәрен сәнгатьле итеп сөйли белүләренә ирешү.	З.М.Зарипова”Туган телдә сөйләшәбез” 49 нчы битләр	.10.18	

Ноябрь .

Атналар	Тема:	Программа эчтәлеге:	Әдәбият:	Үтәү срогы	Үтәлеш
1-атна	Хезмәт тобе-хэзинэ”	Балаларда хезмәт кешесенә ихтирам һәм хөрмәт тәрбияләү; логик фикерләү сәләтен үстөрү; балалар-ның төзүче һөнәре турындагы белемнәрен системалаштыру.	З.М.Зарипова”Туган телдә сөйләшәбез” 82 нче битләр	.11.2018	
2-атна	Табын янында	Балаларда савыт-сабаларга карата сак караш тәрбияләү; монологик сөйләмне үстөрү; алган белемнәрен уен барышында кичрәк һәм ижади якын килеп файдалану күнекмә-ләрен камилләштерү.	З.М.Зарипова”Туган телдә сөйләшәбез” 41 нчы бит	.11.2018	

3-атна	Киёмнэр дэ безне бизилэр	Шигырь аша балаларда чисталыкка омтылыш тәрбияләү; хәтер сәләтен үстерү; балаларны гигиена кагыйдәләренә гадәтлә-нергә өйрәтү, чисталык- сәламәтлекнең нигезе икәнән төшендерү	З.М.Зарипова”Туган телдә сөйләшәбез” 46 нче бит	.11.2018	
4-атна	“Йомгаклау коз	Балаларда көзгә табигать-нең матурлыгына соклана белү, күзәтүчәнлек сыйфатлары тәрбияләү; хәтер сәләтен үстерү; шигырьне ятган сөйләргә өйрәтү.	З.М.Зарипова”Туган телдә сөйләшәбез” 23 нче бит	.11.2018	

Декабрь.

Атналар	Тема:	Программа эчтәлеге:	Әдәбият:	Үтәү срогы	Үтәләш
1-атна	Салкын кыш.Кышкы уеннар	Серле табигать күренеш-ләренә соклану хисләре һәм мэхәббәт уяту; балаларның фикерләрен бер юнәлештә туплый белү сәләтен үстерү; әдәби әсәр аша кышның тасвирланышы белән таныштыру	З.М.Зарипова”Туган телдәсөйләшәбез” 56нче бит	.12.2018	
2-атна	Йорт хайваннары хәм кошлары	Йорт хайваннары хәм кошларына карата кайгыртучанлык,логик фмкерләү сәләтен устеру:хайваннарны хәм кошларны ,аларнын узенчәлекләре турында белемнәрен ныгыту.	З.М.Зарипова”Туган телдә сөйләшәбез” 72 нчы бит	.12.2018	

3-атна	Бездэ кышлаучы кошлар ”	Балаларда бездэ кышлаучы кошларга карата кайгыртучанлык,логик фмкерлэу сэлэтен устеру: кошларга жим бирергэ кирэктенген ,аларнын узенчэлектэре турында белемнэрен ныгыту.	З.М.Зарипова”Туган телдэ сөйлэшэбез” 72-нче бит	.12.2018	
4-атна	Яхшы суз-жан азыгы.	Балаларда игътибар-лылык,ярдэмчеллек сыйфатлары тэрбиялэу; бэйлэнешле сөйлэмен үстеру; балаларга үз тэжрибэлэренэ таянып хикэя төзергэ,үз фикерлэрен аңлаешлы итеп башкаларга житкерергэ ярдэм итү.	З.М.Зарипова”Туган телдэ сөйлэшэбез” 56-57 нче битлэр	12.2018	

Январь.

Атналар	Тема:	Программа эчтэлегэ:	Әдэбият:	Үтәү срогы	Үтэлеш
1-атна					
2-атна	Рэсэй-зур дэулэт	Балаларда туган илне ярату,башка миллэт вэкиллэренэ хормэт тэрбиялэу.Рэсэй башкаласы Мэскэу турында белемнэрен баету.	З.М.Зарипова”Туган телдэ сөйлэшэбез” 88-89 нче битлэр	.01.2019	
3-атна	Транспорт ”	Балаларда урамда, юлда үз- үзлэрен дөрес тоту сыйфатлары тэрбиялэу; шигырь аша светофор турындагы белемнэрен ныгыту; шигырьне яттан сэнгатъле итеп сөйлэргэ өйрэтү.	З.М.Зарипова”Туган телдэ сөйлэшэбез” 71-74 нче битлэр	.01.2019	

4-атна	Юл йору кагыйдэлэре	Юлда үз иминлеген һәм башкаларның иминлеген кайгырту һәм саклау сыйфаты тәрбиялэү; логик фикерлэү сэлэтен үстерү; матур эдэбият аша балаларның юл йөрү кагыйдэ-лэре турындагы белемнэрен ныгыту.	З.М.Зарипова”Туган телдэ сөйлэшэбез” 86-78 нче битлэр	. 01..2019	
--------	---------------------	--	---	------------	--

февраль

Атналар	Тема:	Программа эчтэлегэ:	Эдэбият:	Үтэү срогы	Үтэлеш
1-атна	Булмэ голлэре	.Балаларда булмэ голлэренэ сак караш тэрбиялэү;бэйлэнешле сойлэм ,чагыштыра белу,фикерлэү сэлэтен устеру.Булмэ голлэренен узлэренэ генэ хас булган узенчэлеклэре буенча танып,бер-берсеннэн аера белергэ ойрэту.	З.М.Зарипова”Туган телдэ сөйлэшэбез” 114нчы бит	.02.2019	
2-атна	Кыргыз хайваннар ”	Матур эдэбият аша балаларда кыргыз хайваннарга унай сыйфатлар,ялкаулыкка тискэре караш тэрбиялэү; балаларның хэтерен,сөйлэм күнекмэ-лэрен үстерү;үз фикер-лэрен башкаларга житкерэ белергэ өйрэтү.	З.М.Зарипова”Туган телдэ сөйлэшэбез” 83-84 нче бит	.02.2019	

3-атна	Батырлыкта- иатурлык	Илебезнең тынычлыгын саклаучы солдатларга карата патриотик хисләр тәрбияләү; балаларның хәтерен, диалогик сөйләмнәрен үстерү; сорауларга төгөл итеп җавап бирергә өйрәтү.	З.М.Зарипова”Туган телдә сөйләшәбез” 92 нче бит	.02.2019	
4-атна	“Кунак булсан- тыйнак бул”	Балаларда кунаклар белән аралашу, уз-узенне тоту кагыйдәләрен ныгыту, кешеләргә ихтирам тәрбияләү. Фикерләү сәләтен үстерү; кунакларга хормэт курсәту кагыйдәләрен белү.	з.М.Зарипова “Туган телдә сойләшәбез”85-86 нчы битләр.	02.2019.	

Март.

Атналар	Тема:	Программа эчтәлеге:	Әдәбият:	Үтәү срогы	Үтәләш
1-атна	“Кояш гомере телимин энием сина”	Балаларда шигырьнең тылсымлы юллары аша әңиләргә карата мөхәббәт тәрбияләү; шигырьгә кызыксыну уяту; аваз-ларны ,сүзләргә ачык әйтәп, сөйләргә өйрәтү.	З.М.Зарипова”Туган телдә сөйләшәбез” 93-94 нчы битләр	.03.2019	
2-атна	Без язны яратабыз””	Табигатьнең матурлыгын күрә, аңа соклана белү хисләре тәрбияләү; сәнгатьле итеп сөйлә белү осталыкларын үстерү; аерым сүзләргә аңларга булышу, шигырьгә кызыксыну уяту	З.М.Зарипова”Туган телдә сөйләшәбез” 97-98 нче битләр	.03.2019	

3-атна	Минем гаилэм ,йорт жихазлары”	Балаларда узлэрене гаилэсенэ ,йорт жихазларына кызыксыну тэрбиялэу.Фикерлэу сэлэтен устеру; хормэт курсэту кагыйдэлэрен белу.	З.М.Зарипова”Туган телдэ сөйлэшэбез” 33-39 нче битлэр	.03.2019	
4-атна	Заманча экиятлэр.	Балаларны заианча мультфильмнарны таный белергэ,аларнын эчтэлеге буенча уз фикерлэрен башкаларга житкерэ белергэойрэту.	З.М.Зарипова”Туган телдэ сөйлэшэбез” 92-93 нче битлэр	.03.2019	

Апрель

Атналар	Тема:	Программа эчтэлегэ:	Әдәбият:	Үтәү срогы	Үтәлеш
1-атна	“Безнен канатлы дусларыбыз”	Балаларда кошларга карата сак караш тэрбиялэу; диалогик сөйлэмне үстеру; шигырь аша кошларның үзенчә-леклэре турында белемнэрен киңэйтү	З.М.Зарипова”Туган телдэ сөйлэшэбез” 102-103 нче битлэр	.04.2019	
2-атна	Галэм кинлеклэре”	Балаларда беренче очучы Ю.Гагарин белэн танышу аша илебезгэ карата горурлык хислэре тэрбиялэу; балаларга Кояш системасы, планеталар турында белешмэ бирү,	З.М.Зарипова”Туган телдэ сөйлэшэбез” 117-118 нче битлэр	.04.2019	
3-атна	Уттан саклан”””	Матур әдәбият аша балаларда саклык,игъти- барлылык сыйфатлары тэрбиялэу;балаларның уй-фикерлэу сэлэтен диалогик сөйлэмен үстеру;	З.М.Зарипова”Туган телдэ сөйлэшэбез” 111-1121 нче битлэр	.04.2019	

5- атна	Г.Тукайнын тормышы хэм ижаты	Шигырьнең тылсымлы сүзлэре аша шагыйрьгә карата мэхэббэт һәм ихтирам тәрбияләү; хәтер сәләтен үстерү;	З.М.Зарипова”Туган телдә сөйләшәбез”118-120 нче битләр	.04.2019	
---------	------------------------------	---	--	----------	--

Май.

Атналар	Тема:	Программа эчтәлеге:	Әдәбият:	Үтәү срогы	Үтәлеш
1-атна	“Жину алып килде май “	Балаларда патриотик хисләр,туган якка,туган телгә,Ватангамэхэббэт тәрбияләү;туган ил хэм доньядагы вакыйгалар белән кызыксынучанлыкны үстерү..	З.М.Зарипова”Туган телдә сөйләшәбез” 128-129 нче битләр	.05.2019	
2-атна	Урман-жиребезнен матурлыгы,байлыгы”	Жәйге табигатьнең матурлыгына соклана белү, күзәтүчәнлек һәм кызыксыну хисе тәрбияләү; фикерне бер юнәлештә туплый белү сәләтен үстерү; урманга сак караш тәрбияләү..	З.М.Зарипова”Туган телдә сөйләшәбез” 122-124 нче битләр	05.2019	
3-атна	“Чәчәкләр-тормыш яме”	Чәчәкләргә сакчыл караш,туган як табигатен ойрәну теләге тәрбияләү,фикерне бер юнәлештә туплый белү сәләтен үстерү,чәчәкләр турында белемнәрен ныгыту.	З.М.Зарипова”Туган телдә сөйләшәбез” 129-131 нчы битләр	.05.2019	
4-атна	“Алдакчы,саран булма”	Балаларда саранлыкка кире монә Сәбәт тәрбияләү;бәйләнешле сойләм телен үстерү:каршылыкларны мостәкыйль чишәргә ойрәту	З.М.Зарипова”Туган телдә сөйләшәбез” 131 нчы бит	05.2019	

Комплекслы-тематик план план.

Зурлар төркеме.

Проект темалары	Эшчәнлек төрләре		эшчәнлек саны
1.Минем бакчам.	Балалар бакчасы буйлап сәяхәт. Рәсем карау һәм хикәя төзү. -“Балалар бакчасында.”Шигырь ятлау -М.Фәйзуллина. “Өлкән группага күчкәч.”	Сентябрь-1 атна	1 1 1
2.Мин яратам сине, Татарстан.	Әңгәмә – “Туган ил кайдан башлана?” “ Башкалабыз- Казан.” Шигырь уку- Р.Рәкыйпов. “Мин яратам сине, Татарстан.”	Сентябрь-2 атна	1 1 1
3. Көз күчтәнәчләре.	Яшелчәләр күргәзмәсенә сәяхәт- “Көзгә могжиза.” Сәхнәләштерү -В.Хәйруллина. “Яшелчәләр бәхәсе.”Шигырь ятлау- Х.Гарданов. “Түтәлләрдә үсте яшелчә.”	Сентябрь-3 атна	1 1
4.Абдулла Алиш ижаты.	“А. Алиш- балалар язучысы.” Хикәя уку. -А.Алиш.“Каз белән аккош.”	Сентябрь-4 атна	1 1

5. Хуш киләсең, ямьле көз!	Бакча тирәли сәяхәт- “Жәйләр үтте, көзләр житте.” Рәсем буенча хикәя төзү. - “Көзге табигать.” Шигырь ятлау -Х.Халиков. “Көз.”	октябрь-1 атна	1 1 1
6.Исеменә курә -жисеме	Эңгәмә:”Исемен матур,кемнәр куйган” “Без дә хокуклы”	Октябрь-2-атна	1 1
7. Икмәк – яшәү терәге.	“Игенче хезмәте белән танышу.” Эңгәмә -“Икмәк –тормышның нигезе.” Әкият уку -“Икмәк”-төрөкмән халык әкияте.	октябрь-3 атна	1 1 1
8.Саулык-зур байлык	“Су,хава хәм кояш-безнен белән гел юлдаш” Сәхнэләштерү:А.Алиш”Куян кызы”әкият Шигырь ятлау:Э.Ерикәй “Чисталык соябез”	Октябрь -4-атна	1 1 1
9. Хезмәт төбе – хәзинә.	Төзелеш булган жиргә сәяхәт яки рәсем карау. “Хезмәткә хөрмәт.” Эңгәмә. - “Кем булырга.” Хикәя уку.- К.Ушинский. “Иртәнге нурлар.”	Ноябрь-1 атна	1 1 1
10. Табын янында.	Савыт-саба кибетенә сәяхәт. Чагыштырма хикәя төзү- “Чәйнек белән самавыр.” Эңгәмә.- “Мин кунак яратам.” Хикәя сөйләү.- “Тәлинкәнең төбе нинди.”	Ноябрь-2 атна	1 1 1 1

11. Киёмнәр дә безне бизиләр.	Киём – салым кибетенә сәяхәт. Әңгәмә.- “Милли киёмнәр.”	Ноябрь-3 атна	1 1
12.Йомгаклау: көз	Ноябрь –кознен сонгы ае(әңгәмә) “Козге урманда” картина буенча сойләү. Г.Тукай “Безнен гаилә” шигырен уку	Ноябрь 4-атна	1 1 1
13. Салкын кыш.Кышкы уеннар.	Әңгәмә - “Без суыктан курыкмыйбыз.” Тәжрибә – “Бер хәлнең икенче хәлгә күчүе.” Рәсем буенча хикәя төзү. -“Кышкы уеннар.” Хикәя уку- К.Ушинский. “Кыш әбинең шуклыгы.”	Декабрь- 1 атна	1 1 1
14. Йорт хайваннары һәм кошлары.	Үз тәжрибәсеннән чыгып хикәя төзү.- “Ишегалдында.” Рәсем карау. -“Песи һәм пси балалары.” Хикәянең әчтәлеген дәвам итеп сөйләү.-Г.Мөхәммәтшин.”Ак пси.”	Декабрь- 2 атна	1
15. Бездә кышлаучы кошлар.	Балалар бакчасы тирәли экскурсия -“Жимнәр сибәм кошларга.” Рәсем карау- “Кошлар килгән жимлеккә.” Шигырь ятлау.-Д.Гарифуллин. “Песнәк.” яки Шигырь уку.- Г.Лотфи.”Балалар ярдәм итә.”	Декабрь- 3 атна	1 1 1
16.Яхшы суз –жан азыгы.	Остәл театры “Оч кыз” татархалык әкиятә. Хикәянен әчтәлеген сойләү:Э.Бикчәнтәева “Тәмле суз”	Декабрь 4-атна	1 1
17..Рәсәй –зур дәүләт	“Татарча да яхшы бел, русча да яхшы бел...” Әңгәмә. – “Теле барның-иле бар.”	Январь- 1 атна	1 1

18. Хәрәкәттә-бәрәкәт.	“Минем яраткан спорт төре.” Шигырь уку. - В.Хайруллина. “Туплар.”	Январь- 2 атна	1 1
19. Транспорт.	“Жир өсте, һава, су транспорты.” Чагыштырып тасвирлау хикәясе төзү. - “Йөк машинасы һәм жиңел машина.” Хикәя уку. - И. Дәүләтшин. “Алпамыш шәһәргә килде.”	Январь- 3 атна	1 1 1
20. Юл йөрү кагыйдәләре.	“Машина йөртүче һәм жәяүлене кисәтүче куркынычсызлык билгеләре.” Өңгәмә - “Велосипед- минем дустым.” Шигырь ятлау. - Ш.Галиев. “Светофорның өч күзе.”	Январь- 4 атна	1 1 1
21. Бүлмә гөлләре.	“Хуш исле нәфис гөлләр. “ Тәжрибә. - “Кояш, су һәм һаваның үсемлекләр өчен әһәмияте.”	Февраль- 1 атна	1 1
22. Кыргыз хайваннар.	Төркемдә уен оештыру.- “Зоопаркка сәяхәт.” Рәсем буенча хикәя төзү. -“Куяңнар.” Әкият уку,сәхнәләштерү.- “Төлке белән бүре.” Татар халык әкияте.Әкият уку. - “Бүре аларны нигә ашаган.” Болгар халык әкияте	Февраль – 2 атна	1 1 1 1
23. Батырлыкта – матурлык.	“Жирне, күкне һәм диңгезне саклаучылар.” Шигырь уку. - Ж.Дәрзаман. “Солдат булдым.”	Февраль – 3 атна	1 1
24. Кунак булсаң-тыйнак бул!	Өңгәмә.- “Сүз эчендә энже бар.” Шигырь уку.- В.Хәйруллина. “Табын кагыйдәләре.”	Февраль – 4 атна	1 1
25. Кояш гомере телим мин, әнием сиңа!	Өңгәмә.- “Әни кирәк.” Шигырь ятлау.-Н.Гайсин. “Әни гөлләре”.	Март – 1 атна	1 1

26. Без язны яратабыз.	Балалар бакчасы тирэли максатчыл күзәтү. Рәсем буенча хикәя төзү.- “Яз.” Татар халык ижаты аша язны тасвирлау. Шигырь ятлау.- М.Мазунов. “Яз килә.” Тәжрибә үткәрү.- “Суган утырту”	Март –2 атна	1 1 1 1 1
27. Минем гаиләм ,йорт жихазлары	Үз тәжрибәсеннән чыгып хикәя төзү. - “Безнең гаилә.”“Әби-бабайларны хөрмәтлик.” Шигырь ятлау - Ә.Бикчәнтәева. “Дәү әнием.” “Һәркемнең үз йорты бар.” Әңгәмә- “Йорт жиһазлары.” Шигырь уку- Ә.Ерикәй. “Әти йорт төзи.”	Март – 3 атна	1 1 1 1 1
28. Заманча әкиятләр.	“Винни - пух кунакка бара”-минем яраткан мультфильмым.”	Март – 4 атна	1
29. Безнең канатлы дусларыбыз.	Терәк сораулар буенча рәсемгә карап чагыштырма хикәя төзү. “Сыерчык белән карга, яз килүгә шатлана.” Уен - викторина. “Кошлар - безнең дусларыбыз!” Шигырь уку- Г.Тукай. “Карлыгач.”	Апрель – 1 атна	1 1 1
30. Галәм кинлекләре	Уен “Планетарийга сәяхәт.”	Апрель – 2 атна	1
31. Уттан саклан!	Әңгәмә.- “Янгын куркынычсызлыгы!” Шигырь уку.- Г.Гыйльманов. “Ярый әле.”	Апрель -3 атна	1 1
32. Г. Тукай ижаты.	“Г.Тукайның тормышы һәм ижаты.” Сәхнәләштерү.-Г.Тукай. “Бала белән күбәләк.” Шигырь ятлау.- З.Туфайлова. “Тукай абый.”	Апрель -4 атна	1 1 1

33. Жиңу алып килде май.	Сугыш ветераннары белән очрашу. “Бөөк жиңу.” Шигырь уку.- Э. Шарифуллина. “Минем бабай.”	Май – 1 атна	1 1
34 Урман- жиребезнең матурлыгы, байлыгы.	Урман почмагына экскурсия. “Камканы күзәтү.” “Кызыл китап нәрсә ул?” Әкият әчтәлеген сөйләү.- Ф.Зариф. “Татлы жәй.”	Май – 2 атна	1 1 1 1
35. Чәчәкләр – тормыш яме.	Уен-викторина.- “Чәчәкләр - тормыш яме.”	Май-3 атна	1
36. Алдакчы, саран булма.	Хикәя уку.-Н.Фәттах. “Велосипедлы Мөнир.”	Май – 4 атна	1

2.4. Гаилә белән үзара бәйләнеш

Хәзерге фән һәм практика баланың шәхесен формалаштыруда гаиләнең уникаль роль уйнавын исбат итә. Беренче социальләшү гаиләдә башлана, баланың дөньяга, үзенә, башка кешеләргә карашы, мөнәсәбәте формалаша. Ата-аналарның кайгыртучанлыгы балада аның үз-үзенә ышанычын тудыра, башка кешеләр белән түземлек, үзара хөрмәт принциплары нигезендә үзара мөнәсәбәткә керергә эзер торырга ярдәм итә. Ата-ананың тәрбия һәм белем бирү эшчәнлегендә катнашу мөмкинлеге булу бик зур әһәмияткә ия. Хәзерге заман балалар бакчасы ата-аналарга психологик һәм педагогик ярдәм күрсәтүче учреждение буларак та хезмәт итә. Шул ук вакытта гаилә дә үзара хезмәттәшлек итәр өчен педагогларны өзлексез үсешкә рухландыра.

Түбәндәге бурычларны үтәмичә, максатка ирешү мөмкин түгел:

- гаилә белән партнерлык мөнәсәбәте урнаштыру; -бакчада ата-анага бала тормышында катнашу өчен шартлар тудыру;
- бала тәрбияләүдә ата-аналарга психологик ярдәм күрсәтү;
- гаилә белән үзара аралашуда педагогик компетентлыкны өزلәксез күтәрү.

Гаилә белән үзара бәйләнеш принциплары

1. Психологик уңайлык (комфорт) принцибы - ата-аналар белән аралашуда жылы атмосфера булдыру, һәр гаиләнең ихтияжын, социаль-психологик характеристикасын исәпкә алу. Ата-ана белән үзара ышанулы мөнәсәбәт ул - хөрмәт, диалогка омыту, игътибарлылык, ихласлылык. Балага һәм аның якиннарына карата тәрбиячәнең игеләклеләге һәм ачыклығы ата-ана ягыннан уңай кабул ителә. Ата -аналарның бакчада балалары шат булса, алар тәрбиячеләргә сораулар белән мөрәжәгать итәләр. Ата-аналарның бала өчен балалар бакчасының уңайлы, куркынычсыз, файдалы булуын күрү генә түгел, ә балаларның үсешен күрүләре дә әһәмияткә ия. Тәрбиячәнең баланың яшь үзгәрешләрен, психологиясен, үсеш кризисын белүе, ата-ананы тынычландырып, кирәкле сүзләр таба белүе, алар белән ягымлы мөгаләмәдәге әңгәмәдәшчә булуы мөһим.
2. Эшчәнлек принцибы. Белем һәм тәрбия бирү процессында балалар бакчасы һәм ата-аналар арасындагы бәйләнеш тигез хокуклы партнерлар сыйфатына корылган. Партнерлык процессы катлаулы: танышу, әһәмияткә һәм үзара аңлашу урнашу, бала тәрбияләүдә берүк максатны күздә тоту. Педагогның һәм балалар бакчасының позитив имиджы булуы мөһим.
3. Бербөтенлек принцибы - тәрбия һәм белем бирүдә гаилә һәм жәмгыять институтларының аерылгысыз бербөтен булуына нигезләнгән. Әлегә принцип бала тәрбияләүдә гаилә белән балалар бакчасының эш стратегиясен билгели. Жәмгыяти тәрбиячәнең нигезе ул - балага социаль таләпләр системасы кую. Ата-аналарның тәрбияви тәэсире булып, балага карата мөһабәт, аны куркынычсызлык белән тәэмин итү, аны ничек бар шулай кабул итү тора.
4. Минимакс принцибы — һәр гаиләгә дифференциаль якин килү, ата-аналар белән эчтәлекле, тактлы аралашу. Ата-аналар белән танышкан, педагог һәр гаиләнең үзгәрешләрен ачыклай, аларның активлыгын күтәрү өчен планлы рәвештә шартлар тудыра.
5. Вариативлык принцибы — ата-аналарга тәрбия һәм белем бирү процессын ачушылу һәм аралашуның формаларын тәкъдим итү: традицион һәм традицион булмаган, шәхси һәм төркемләп, дистанцион һәм кара-каршы аралашу.
6. Өзләксезлек принцибы – өйдә һәм балалар бакчасында тәрбия бирүнең өзләксез баруын күз алдында тоту.
7. Ижадилык принцибы – тәрбия һәм белем бирү процессында барысына да ижадилык күрсәтергә мөмкинлек ачу.

Ата-аналар белән үзара бәйләнеш формалары

1. Мәгълүмати чаралар - (телдән журнал, реклама буклеты; балаларга тәрбия һәм белем бирү сораулары буенча мәгълүмати белешмә хезмәте; мәгълүмати кәрзиннәр, хатлар; күрсәтмә психолог-педагогик пропаганда һ.б.)

2. Оештыру эшләре- (ата-аналар жылышы; анкеталар тутыру; жәмгыяти ата-аналар оешмаларын төзү; конференцияләр, ата-аналар белән берлектә педсоветлар һ.б.)

3. Культура-агарту чаралары - (ата-аналар өчен консультацияләр; тематик очрашулар; матур әдәбият буенча тематик күргәзмәләр оештыру; әңгәмә; дискуссияләр; ата-аналар кунакханәсе; түгәрәк өстәл һ.б.)

4. Оештыру-эшчәнлек - (ата-аналар белән берлектә үткәрелгән балаларның үсеш мониторингы, берләштерелгән ата-ана-бала проекты; күргәзмәләр; мастер-класслар; балалар, педагоглар, ата-аналар ижаты; ижади эшчәнлек өчен табигый һәм ташландык материаллар жыю; балалар бакчасын ремонтлауда һәм яшәлләндерүдә катнашу; балаларның бакчадагы тормышын сурәтләгән буклет әзерләү ;бакчада үткәрелгән чаралар турында фотоматериалларны электрон жибәрүдә булышу; үстерешле предметлы тирәлекнең сыйфатын тикшерүдә катнашу һ.б.)

5. Ата-аналарның педагогик процесста катнашуы - (ата-аналар катнашы белән шөгыйльләр; балаларга әкиятләр уку; балалар белән төрле темага әңгәмәләр кору; ата-аналар катнашы белән сәхнәләштерү; саф һавада йөргәндә, экскурсияләргә барган балаларны озату; Ачык ишекләр, Сәламәтлек көнөндә катнашу һ.б.)

2.4.1. Гаилә белән үзара бәйләнеш буенча эшләнү планы

	Эш төре	Вақыты	Жаваплы	Үтәлеш
	Ата-аналар жылышы. Ата-аналарны эш дөфтәргә белән таныштыру. “Ата-аналар сезнең өчен” стенд эшләнү.	Август	Тәрбиячеләр	
	Көз айларына инструктор үткәрү “Көзгә муллык” күргәзмә	Сентябрь	Тәрбиячеләр	
	Безнең канатлы дусларыбыз” ата-аналарны кошларга жимлекләр эшләргә өндәрү “Юлда имин йөрибез” ширма ясау. Ата –аналар белән анкетирование үткәрү	Октябрь	Ата-аналар, тәрбиячеләр	
	“ Балаларның сәламәтлегенә һәм физик	Ноябрь	Ата-аналар,	

<p>үсешенә игътибарны көчәйтү” чыгыш “Минем яраткан әнием” фото стенд эшләү Әниләр бәйрәме уздыру “Әниләрне бәйрәм белән котлыйбыз” ширма эшләү</p>		Тәрбиячеләр	
<p>Әти-әниләр белән татар, рустелендәге мультфильм дисклары, телепередачалары турында әңгәмә кору. “Балаларның сорауларына ничек итеп дәрәс җавап бирергә.” “ Кар сыннары ясыйк” ата-аналарны тарту “Яна ел” иртәсен үткөрү Кыш айларына инструктаж үткөрү</p>	Декабрь	Тәрбиячеләр Ата-аналар	
<p>“Баланың ялын дәрәс оештыру” чыгыш Сыннар эшләү Ата-аналар белән участка кышкы уеннар</p>	Январь	Тәрбиячеләр Ата-аналар	
<p>Ватанны саклаучылар көненә фотовыставка“Безнең яраткан әтибез” Әти-әниләр белән “Татар өе “ почмагын тулыландыру .</p>	Февраль	Тәрбиячеләр, ата-аналар.	
<p>8 март көнне . Әниләр өчен концерт “ Без кечкенә артистлар”. Әни белән бергәләп рәсем ясыйбыз. выставка “ Язгы келәм ”</p>	Март	тәрбиячеләр ата-аналар	
<p>Участокта кошларны каршы алу максатыннан әти-әниләр белән сыерчык оялары ясау.</p>	Апрель	тәрбиячеләр	

	<p>“Габдулла Тукай әкиятләренә иллюстрация” – әти-әниләр белән берлектә рәсем күргәзмәсе</p> <p>“Баланы матур әдәбиятне яратырга ничек өйрәтергә”</p> <p>Яз айларына инструктаж үткәрү</p>		ата-аналар	
	<p>Уку елына еллык күзәтү, мәктәпкәчә төркеменәң диагностикасы.</p> <p>“Жәйге ялны ничек үткәрергә”</p> <p>Поход “әти-әни һәм мин”</p> <p>“Участокны яшелләндерү һәм баету”.</p>	Май	тәрбиячеләр ата-аналар	

3. Оештыру бүлеге

3.1. Режим дня

Зурлар төркеме		Старшая группа
Балаларны кабул итү, сәламәтлекләрен күзәтү, уеннар, мөстәкыйль эшчәнлек, иртәнге гимнастика	7,30-8,30	Прием детей, осмотр, игры, самостоятельная деятельность, утренняя гимнастика
Гигиеник процедуралар иртәнге ашка әзерлек, иртәнге аш.	8,40-9,00	Гигиенический процедуры, подготовка к завтраку, завтрак
Бердәм белем бирү эшчәнлеге 1	9.00 -9.25	Непосредственная образовательная деятельность 1
Бердәм белем бирү эшчәнлеге 2	9.35-10.00	Непосредственная образовательная деятельность 2

Бердэм белем бирү эшчэнлегеЗ	10.10-10.35	Непосредственная образовательная деятельность 3
Саф хавада булуга, эзерлек	10.40 -11.00	Подготовка к прогулке
Саф хавада булу, уеннар күзэтүлэр, хезмэт. Урамнан керү, гигиеник процедуралар.	11.00-12,40	Прогулка, игры, наблюдения, труд. Возвращение с прогулки, гигиенические процедуры.
Матур эдэбият уку, төшке ашка эзерлек, аш вакыты	12. 40 -1.,00	Чтение художественной литературы, подготовка к обеду, обед
Гигиеник роцедуралар. Йокыга эзерлек, йокы	13,00-15,00	Гигиенические процедуры, подготовка ко сну, дневной сон.
Йокыдан тору, гимнастика, чыныктыру процедуралары	15,00-15,15	Подъем, гимнастика, закаливающие процедуры
Төштөн соңгы ашка эзерлек, аш вакыты	15,15-15,30	Подготовка к полднику, полдник
Мөстэкыйль эшчэнлек, саф хавада булуга эзерлек, саф хавада булу, уеннар, өйлэргэ озату	15,30-16,30	Самостоятельная деятельность, подготовка к прогулке, прогулка, уход детей домой.

Режим дня на теплый период года .

зурлар төркеме		старшая группа
Балалрын кабул итү, сәламәтлекләрен күзәтү, уеннар, мөстэкыйль эшчэнлек, иртэнге гимнастика	7,30-8,30	Прием детей, осмотр, игры, самостоятельная деятельность, утренняя гимнастика
Гигиеник процедуралар иртэнге ашка эзерлек, иртэнге аш.	8,40-9,00	Гигиенический процедуры, подготовка к завтраку, завтрак

Ирекле уеннар	9.00 -9.30	Самостоятельная деятельность, игры
Икенче иртэнге аш	9.30 -9.40 .	Подготовка ко второму завтраку, второй завтрак
Саф хавада булуга, эзерлек	9.40, -9.50	Подготовка к прогулке
Саф хавада булу, уеннар күзәтүләр, хезмәт. Урамнан керү, гигиеник процедуралар.	9.50 -12.40	Прогулка, игры, наблюдения, труд. Возвращение с прогулки, гигиенические процедуры.
Матур әдәбият уку, төшке ашка эзерлек, аш вакыты	12,40-13,00	Чтение художественной литературы, подготовка к обеду, обед
Гигиеник роцедуралар. Йокыга эзерлек, йокы	13,00-15,00	Гигиенические процедуры, подготовка ко сну, дневной сон.
Йокыдан тору, гимнастика, чыныктыру процедуралары	15,00-15,15	Подъем, гимнастика, закаливающие процедуры
Төштән соңгы ашка эзерлек, аш вакыты	15,15-15,30	Подготовка к полднику, полдник

бразовательной деятельности, личная гигиена) (СанПиН 2.4.1.3049-13);

- Дневной сон – 2ч.;

- Прогулка-3ч. 10 мин.

3.2. Мәктәпкә эзерлек төркемендә төп белем бирү эшчәнлегенә расписаниесе.

Шөгылләр чөлтәре

1 кечкенәләр төркеме	2 кечкенәләр төркеме	Уртанчылар төркеме	Зурлар төркеме	Мәктәпкә эзерлек төркеме
----------------------	----------------------	--------------------	----------------	--------------------------

Дүшәмбе				
1.Ижади сэнгать – рәсем 9.00-9.10 2. физик тәрбия 9.40-9.50	1. ижади сэнгать-рәсем 9.00-9.55 2. физик тәрбия 9.40-9.55	1.Ижади сэнгать-рәсем 9.00-9.20 2.Физик тәрбия 10.10.-10.30.	1.Ижади сэнгать- рәсем 9.00-9.25 2.физик тәрбия 9.40-10.05 3. Сөйләм үсеше рус теле 10.15-10.40	1.Ижади сэнгать-рәсем 9.00-9.30 2. физик тәрбия 9.40-10.10 3.сөйләм үсеше рус теле 10.20-10.50
Сишәмбе				
1.Ижади сэнгать-музыка 9.00-9.10 2. Танып белү-эйләнә тирә белән танышу 9.40-9.50	1.Ижади сэнгать-музыка 9.00-9.15 2. Танып белү-эйләнә тирә белән танышу 9.40-9.55	1.Ижади сэнгать-музыка 9.00-9.20 2. Сөйләм телен үстерү 9.40-10.00	1.Ижади сэнгать-музыка 9.00-9.25 2.Танып белү ФЭМП. 9.40-10.05 3. Матур әдәбият белән танышу. 10.15-10.40	1.Ижади сэнгать-музыка 9.00-9.30 2.Танып белү ФЭМП. 9.40-10.10 3. Матур әдәбият белән танышу.
Чәршәмбе				
1. Матур әдәбият белән танышу.9.00-9.10 2. Физик тәрбия 9.40-9.50	1.Матур әдәбият белән танышу.9.00-9.15 2.Физик тәрбия 9.40-9.55	1.Сөйләм телен үстерү- рус теле 9.00-9.20 2.Физик тәрбия 9.40-10.00	1.Сөйләм телен үстерү рус теле 9.00-9.20 2.Кисеп ябыштыруэвэлэу 9.35-10.05 3.Физик тәрбия саф хавада 10.30-10.55	1.Сөйләм телен үстерү рус теле 9.00-9.30 2.Кисеп ябыштыру/эвэлэу 9.35-10.10 3.Физик тәрбия саф хавада 10.30-11.00
Пәнжешәмбе				
1.Ижади сэнгать-музыка 9.00-9.10 2. Сөйләм телен үстерү 9.40-9.50	1.Ижади сэнгать-музыка 9.00-9.15 2. Танып белү ФЭМП. 9.40-9.55	1.Ижади сэнгать-музыка 9.00-9.20 2. Танып белү ФЭМП. 9.40-9.55	1.Ижади сэнгать-музыка 9.00-9.25 2. Сөйләм телен үстерү 9.35-10.00	1.Ижади сэнгать-музыка 9.00-9.30 2. Танып белү ФЭМП. 9.40-10,10 3. Сөйләм телен үстерү һәм грамотага өйрәтү өчен эзерлек. 10.20-10,50
Жомга				
1.Ижади сэнгать – эвэлэу 9.00-9.10 2. физик тәрбия 9.40-9.50	1.Ижади сэнгать – эвэлэу/ кисеп ябыштыру 9.00-9.15 2. физик тәрбия 9.40-9.55	1.Ижади сэнгать – эвэлэу/ кисеп ябыштыру 9.00-9.20 2. физик тәрбия 9.40-10,00.	1. Ижтимагый тормыш күренешләре 9.00-9.25. 2.физик тәрбия 9.40-10.00 3. Ижади сэнгать-рәсем 10.15-10.40	1. Ижтимагый тормыш күренешләре 9.00-9.30 2. физик тәрбия 9.40-10.10 3. Ижади сэнгать –рәсем 10.20-10.50.

Шимбэ
Сооилж-коммуникатив үсеш (уеннар, хезмэт, күнел ачу)

3.3.Төркемнен социаль паспорты

1	Төркемдөге балалар саны	2
	-малайлар	1
	-кызлар	1
2	Тулы имин гаилэлэр саны	1
3	Тулы булмаган имин гаилэлэр саны	0
	шулардан, ялгыз эни (эти)ле гаилэ саны	0
	шулардан, аерылган гаилэлэр саны	1
	шулардан, ярым ятим балалар саны	0
4	Тулы булмаган имин булмаган гаилэлэр саны	0
	шулардан, ялгыз эни (эти)ле гаилэ саны	1
	шулардан, аерылган гаилэлэр саны	0
	шулардан, ярым ятим балалар саны	0
5	Баланы опекага алган гаилэлэр саны	0
6	Күп балалы гаилэлэр саны	1

Ата-аналарның белем алу дәрәжәләре

Югары белемле - 0

Урта һөнәри белемле - 0

Урта белемле -2

Укыйлар - 0

Ата-аналарның социаль статуслары

1	Хезмәткәрләр (служашие)	1
---	-------------------------	---

	Житэкчелэр (директор, управляющий, заведующий, главный специалист)	0
	Специалистлар (администратор, бухгалтер, инженер, экономист, энергетик, юристконсульт)	0
	Башка төр хезмэткэрлэр (делопроизводитель, кассир, секретарь, статистик)	0
2	Эшчелэр	1
3	Эшмэкэрлэр (предприниматели)	0
4	Хэрби хезмэткэрлэр (военнослужащие)	0
5	Инвалидлар	0
6	Пенсионерлар	0
7	Күченергә мәжбүр булучылар (беженцы)	0

Гаилэлэрнең материал тээмин ителешенә характеристика

	Тулаем тээмин ителгән	Уртача тээмин ителгән	Аз керем
2		0	0

3.4 .Сәламәтлек-профилактика планы

№	Сәламәтлекне ныгыту чаралары	Вақыты	Жаваплылар
1.	Иртэнге гимнастика	Көн саен	Тәрбияче,
2.	Физик үсеш буенча төп белем бирү эшчәнлек	Атнага 2 тапкыр, 1 тапкыр саф һавада	Тәрбиячеләр,
3.	Хәрәкле уеннар һәм халык уеннары кертеп саф һавада булу	Көн саен, көнгә 2 тапкыр	Тәрбиячеләр
4.	Төшке йокыдан соң гимнастика	Көн саен	Тәрбиячеләр
5.	Балаларның көн дәвамында мөстәкыль хәрәкәт итүләре	Көн саен	Тәрбиячеләр, ф

3.5 .Күнел ачу чаралары исемлеге

	Йомгаклау чарасының исеме	Үткәрү вақыты
1.	Шигырь бәйрәме "Әбием -алтыным"	Сентябрь
2.	Көз бәйрәме "Алтын көз"	Октябрь

3	Энилэр коне	Ноябрь
4.	Яна ел бэйрәме кичәсе	Декабрь
5.	Кар сыннары янында кышкы уеннар оештыру	Гыйнвар
6.	“Минем эти- иң шәп эти” этиләр бэйрәме	Февраль
7.	“Эни кирәк”-эниләр бэйрәменә багышланган кичә	Март
8.	Г .Тукай	Апрель
9.	Жину коне	Май
10.	Сабантуй бэйрәме	Май

3.6. Программаны методика белән тәэмин итү

Белем бирү өлкәләре	Үсешнең төп юнәлешләре	Эшчәнлек Төрө	Кулланылган программалар, методик эсбаплар
Социаль коммуника тив үсеш өлкәсе	Әхлакый кыйммәтләр Хезмәт Куркынычсызлык	Уенга өйрәтү Социаль үсеш Хезмәт тәрбиясе Хужалык-көнкүреш	З.М Зарипова, Л.Н Вәжиева, Р.С Зөфәрова “Туган телдә сөйләшәбез” “Фолиант”, 2012 Г.А. Галеева, С. М. Гаффарова, З. Л. Ишниязова, Р.Ш. Ахмадеева «Мәктәпкәчә яшьтәге балаларны юлларда үзләрен хәвефсез тоту кагыйдәләренә өйрәтү дәресләре циклы». Казан, 2010
Танып белү үсеш өлкәсе	Иң гади математик күзаллау Әйләнә-тирә	Сенсорик үсеш Иң гади математик күзаллауны формалаштыру Тирә-юнь белән таныштыру	Е.В.Колесникова “Математика для детей 5-6 лет” З.М Зарипова, Л.Н Вәжиева, Р.С Зөфәрова “Туган телдә сөйләшәбез” “Фолиант”, 2012 К.В.Закирова, Р.А.Кадырова “Әхлак нигезе-матур гадәт” “Мәгариф”, 2004
Сәнгати-эстетик үсеш өлкәсе	Продуктив эшчәнлек Музыка тәрбиясе	Рәсем Әвәләү Кисеп ябыштыру Музыка тәрбиясе	Комарова. Т.С. Изобразительная деятельность в детском саду. Программа и методические рекомендации. М.: Мозаика-Синтез, 2010. Р. М. Зиннәтова Сурәтләр һәм кору эшчәнлеге

			ЭМТЖ 1.«Балачак – уйнап-көлеп үсәр чак" К. В. Закирова, Л. Р. Моргазина -Казан: 2012г. “Әй уйныйбыз, уйныйбыз...” Л. Н. Шәйдәева, Р. Ә. Кадыйрова. З. Ф. Бәдретдинов. Үстерешле уеннар. К.З.Закирова,Р.Ә.Кадыйрова. -Казан: Магариф,2013г,
Сөйләм үсеше	Сөйләм телен үстерү		З.М Зарипова, Л.Н Вәжиева, Р.С Зөфәрова “Туган телдә сөйләшәбез” “Фолиант” , 2012 Г. Ә. Нәбиуллина, Л. Г. Гыйләжәва, В. М. Камалова Татар телендә сөйләм үстерү, Казан, 2016 ел Закирова К.В. «Балачак аланы». Хрестоматия для воспитателей и родителей.
Сөйләм үсеше	Сөйләм телен үстерү	Рус теленә өйрәтү	С. М. Гафарова, Г.З Гарафиева, Д. С. Гарипова, Г. М. Билалова, Р.Ф Нигматуллина, З.Ф. Бадрутдинова
Физик тәрбия үсеше	Здоровый образ жизни движения	Физик культура Төп хәрәкәтләр Спорт күнегүләре Спорт уеннары Хәрәкәтле уеннар Физкультура сәламәтләндрү эшчәнлеге культура-гигиена күнекмәләре	Л.И. Пензулаева «Физическая культура в детском саду». Старшая группа. - М.: Мозаика - Синтез, 2012. Вариатив өлеш 1.К.В Закирова ,Л.Р.Муртазина Әй уйныйбыз,уйныйбыз..." "Мәгариф" нәшрияты, Казан . 2013 ел

3.7.Үстерешле-предметлы тирәлек. Материаль- техник тулыландыру

Белем биру программасының юнэлеше	Төркем бүлмәсе,кабинетлар, жиһазлар исемлеге
<p>«Туганнан алып мәктәпкәчә» программасы Н.Е. Веракса, Т.С. Комарова, М.А. Васильева редакциясендә. — Русчадан Р.И. Хәлиуллина тәрж. — Казан: Татарстан Республикасы «ХӘТЕР» нәшр., 2016 .</p> <p>Шәехова Р.К. Сөенеч – Радость познания: региональная образовательная программа дошкольного образования. – Казань: Магариф – Вақыт, 2016.</p>	<p>Төркем бүлмәсе ,жиһазлар исемлеге , өстәлләр, урындыклар, дидактические игры, с/р уеннар өчен уен- модульләр, китаплар, үстерешле плакатлар, уеннар, төзелеш өчен конструктор, эксперимент почмагы, йомшак модульләр, таратма материал; матур әдәбият, өлкәннәр өчен педагогик литература, персонаж-уенчыклар.</p>
<p>Программа дошкольного образования «Изобразительная деятельность в детском саду» под редакцией Т.С. Комаровой, основная (рисование, лепка, конструирование)</p>	<p>Төркем бүлмәсе . Жиһазлар исемлеге, дидактик уеннар, китаплар, уеннар, үстерешле плакатлар,төзелеш өчен конструктор, эксперимент өчен почмак, йомшак модульләр, таратма, күрсәтмә материал, матур әдәбият, зурлар өчен педагогик әдәбият, уенчык-персонажлар.</p>
<p>Вариатв өлеш 1.«Күрсәтәле,үскәнем" З.Г.Ибраһимова.З.Р.Гыйләжетдинова,Ф.Ж.Жәләлетдинова -Казан: Мәгариф,2010г. “ Әй уныйбыз, уыйныйбыз...” Л. Н. Шәйдәева, Р. Ә. Кадыйрова. З. Ф. Бәдретдинов. Үстерешле уеннар. К.З.Закирова,Р.Э.Кадыйрова. -Казан: Магариф,2013г</p>	<p>Музыка залы. Жиһазлар исемлеге. Пианино, театр төрләре, телевизор, музыкальный центр, тавышлы музыкаль инструментлар жыйелмасы, дидактик уеннар һ.б.</p>

3.8 Үстерешле предметлы тирәлек

1. Үстерешле предметлы тирәлек балаларның яшь үзгәрешләрен һәм үсешләрендә коррекцион житешмәүчәнлеге булган балаларны исәпкә алып, аларның сәламәтлеген саклау һәм ныгыту өчен төркемдә һәм балалар бакчасында тәрбия һәм белем биру процессын максимал тормышка ашыра.

2. Үстерешле предметлы тирәлек балалар белән өлкәннәрнең аралашу мөмкинлеге, бердәм эшчәнлеге, балаларның хәрәкәт активлыгы, шулай ук аларның ялгыз калу мөмкинлеге белән тәэмин итә.

3. Үстерешле предметлы тирәлек:

-төрле тәрбия һәм белем бирү программаларын тормышка ашыруны;

-милли культура, климат шартларын;

-балаларның яшь үзенчәлекләрен исәпкә алырга тиеш.

4. Үстерешле предметлы тирәлек бай эчтәлекле, үзгәрүчән, күпфункцияле, вариатив, аңлаешлы һәм куркынычсыз булырга тиеш.

Предметлы тирәлек белән тулыландыру тәрбия һәм белем бирү процессының бербөтенлек принципына, ФДББС буенча балаларның

психологик һәм шәхси үзенчәлекләренә, материалларның үзенә хас үзгәрүчән уеннар, дидактик материаллар белән тәэмин ителүенә, балалар белән өлкәннәрнең интегральләштерү принципына, балаларның уен, хәрәкәт активлыгы, эзләнү, тәҗрибә, конструктив, матур әдәбиятны кабул итү һәм коммуникатив эшчәнлегенә Кулланылган материалларның һәм жиһазларның сыйфат сертификатлары бар, һәм алар гигиена, педагогик, эстетик таләпләргә җавап бирә алалар.

Кулланылган әдәбият

1. Основная образовательная программа дошкольной группы муниципального бюджетного образовательного учреждения «Сардекбашская средняя школа» Кукморского муниципального района Республики Татарстан
2. Примерная общеобразовательная программа дошкольного образования «От рождения до школы» / Н.Е. Веракса, Т.С. Комарова, Н.А. Васильева. – М.: МОЗАИКА – СИНТЕЗ, 2014.
3. ТУГАННАН АЛЫП МӘКТӘПКӘЧӘ. Мәктәпкәчә төп белем бирү программасы / Н.Е. Веракса, Т.С. Комарова, М.А. Васильева редакциясендә. — Русчадан Р.И. Хәлиуллина тәрж. — Казан: Татарстан Республикасы «ХӘТЕР» нәшр., 2016. — 357 б. https://edu.tatar.ru/upload/storage/org3900/files/Программа_ФБДДС.pdf
4. Зиннәтова Р. М., Гәрәева Л. Ә. Сурәтләр һәм кору эшчәнлеге.
5. Комарова Т. С. Изобразительная деятельность в детском саду. Старшая группа Конспекты и планы занятий М.: Мозаика-Синтез, 2010.
6. Колесникова Е. В. Математика для детей 5-6 лет: Методическое пособие.
7. Зиннәтова Р.М. Сурәтләр һәм кору эшчәнлеге (зурлар төркеме)
8. Нәбиуллина Г.Ә. Татар телендә сөйләм үстерү (зурлар төркеме). - Казан: Татар. кит. нәш., 2016

Вариатив өлеш

1. Хәзрәтова Ф. В. Туган телдә сөйләшәбез. Балалар бакчасында татар телендә тәрбия һәм белем бирү (5-7 яшьлек балалар) : тәрбиячеләр өчен методик кулланма / Ф. В. Хәзрәтова, З. Г. Шәрәфетдинова, И. Ж. Хәбибуллина. — Казан : Татар. кит. нәшр., 2012.

2. Шаехова Р.К. Сөенеч - радость познания. Региональная образовательная программа дошкольного образования. Казань: изд. “Магариф-Вақыт”, 2016.
3. Балачак аланы: балалар бакчасы тәрбиячеләре һәм эти-эниләре өчен хрестоматия. – Казан: РИЦ, 2011.
4. Кашапова М.Ф. Иң татлы тел – туган тел: Балалар бакчасында сөйләм үстерү буенча методик кулланма. – Казан: Мәгариф, 2004.
5. Закирова К.В., Моргазина Л.Р. Балачак – уйнап –көлеп үсәр чак: балалар бакчасында уеннар: балалар бакчасы тәрбиячеләре һәм физкультура инструкторлары өчен методик кулланма. – Казан: Редакционно-издательский центр, 2012.
6. Балалар бакчасында әдәп-әхлак тәрбиясе: методик кулланма / К.В.Закирова, Р.Ә.Кадыйрова, Г.М. Сафиуллина. – Казан: Беренче полиграфия компаниясе, 2013.

Прошито, пронумеровано
и скреплено

79 (семьдесят девять) листов

подпись

[Handwritten signature]

